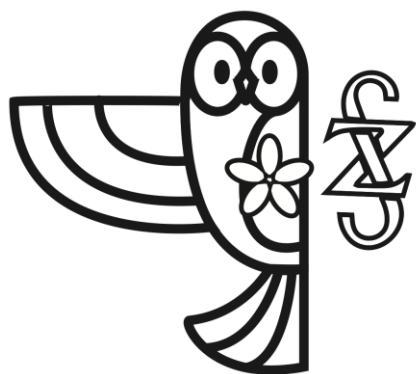

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 71
IM. ZESŁAŃCÓW SYBIRU
WE WROCŁAWIU

Program profilaktyczno- wychowawczy

**Szkoły Podstawowej nr 71 im. Zesłańców Sybiru
we Wrocławiu**

2025/2026

Spis treści

Spis treści	2
ZAŁOŻENIA PROGRAMU.....	13
CELE OGÓLNE PROGRAMU PROFILAKTYCZNO- WYCHOWAWCZEGO	15
Część I: Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej.....	15
Część II: Cyberprzemoc, przemoc i agresja rówieśnicza w szkole, dbałość o bezpieczeństwo w społeczności szkolnej.....	16
Część III: Środki psychoaktywne	16
Część V: Współpraca z rodzicami	17
Część VI: Profilaktyka zachowań autodestrukcyjnych	17
Część VII: Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży	17
Część VIII: Wychowanie do wartości	17
Część IX: Zdrowy tryb życia.....	17
Część X: Budowanie świadomości i przynależności narodowej.....	18
ZADANIA I SPOSOBY REALIZACJI	19
Część I: Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej.....	19
Część II: Cyberprzemoc, przemoc i agresja rówieśnicza w szkole, dbałość o bezpieczeństwo w społeczności szkolnej	20
Część IV: Trudności w nauce oraz sposoby motywowania do pracy.....	26
Część V: Współpraca z rodzicami	27
Część VI: Profilaktyka zachowań autodestrukcyjnych	30
Część VII: Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży	31
Część VIII: Wychowanie do wartości	31
Część IX: Zdrowy tryb życia.....	32
Część X: Budowanie świadomości i przynależności narodowej.....	34
EWALUACJA PROGRAMU	38

Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483);
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1943);
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59);
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356);
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2012 poz. 977);
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (Dz.U. 2002 nr 3 poz. 28);
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz.U. 2002 nr 13 poz. 125);
8. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526)
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356);
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publicznej zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz.U. 2007 nr 214 poz. 1579);
11. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. 1982 nr 3 poz. 19);
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. 2015 poz. 1214);
13. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873). Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. 1982 nr 35 poz. 228);
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1113);
15. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526)
16. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Priorytetu III „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” dotyczącego

- wspierania w latach 2016–2020 organów prowadzących szkoły oraz biblioteki pedagogiczne w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów przez promocję i wspieranie czytelnictwa dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych (Dz.U. 2015 poz. 1667);
17. Rozporządzenie MEN z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół (Dz.U. 2015 poz. 1214);
 18. Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. 2006 nr 171 poz. 1225);
 19. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. 2015 poz. 1916);
 20. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535);
 21. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.);
 22. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. Nr 10, poz. 55);
 23. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2003 nr 6 poz. 69);
 24. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2005 nr 180 poz. 1493);
 25. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485);
 26. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 1982 nr 35 poz. 230);
 27. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 lutego 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. 2012 poz. 300).
 28. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. z zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249);
 29. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485);
 30. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.);
 31. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 298);
 32. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2011 nr 149 poz. 887);
 33. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
 34. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 ze zm. W 2018 r. poz. 214) z późn. zm. 1 września 2019 art
 35. Prawo oświatowe art. 26 zmieniony od 1 września 2019 r.

Okres szkolny to dla młodego człowieka istotny czas, podczas którego kształtuje się jego poczucie tożsamości oraz osobowości. Zmiany zachodzą na drodze zdobywania nowego doświadczenia, uzyskiwania umiejętności i wiedzy. Poza zmianami poznawczymi, intelektualnymi, obserwuje się również szereg zmian natury biologicznej, które pojawiają się wraz z oddziaływaniem hormonów i związanych z tym zmianami emocjonalności człowieka.

Przed dorastającymi uczniami stoją również zadania związane z socjalizacją, czyli nawiązywanie relacji interpersonalnych ze swoim otoczeniem, umiejętności wyznaczania własnych i respektowania granic innych ludzi, zdolności zaspokajania potrzeb akceptacji oraz odkrywania i rozwijania własnych pasji i zainteresowań. Jest to czas, kiedy uczniowie kształtują swój światopogląd, formułują postawy moralne a także określają swój aktualny styl i sposób na życie.

Trudności, z którymi spotyka się młody człowiek w okresie dojrzewania, mogą przyczynić się do pojawiania się zachowań z grupy zachowań ryzykownych. Z powodu wielości zachodzących w tym samym czasie zmian, młody człowiek może czuć się zagubiony czy osamotniony i dlatego będzie szukać wsparcia i akceptacji innych ludzi. Tutaj zadaniem rodziców i nauczycieli dzieci jest wspieranie ich podczas tego okresu. Nie należy dopuścić do sytuacji, w której młody człowiek zostaje zmuszony do szukania aprobaty i zrozumienia w grupach zewnętrznych, których pobudki do działania mogą okazać się dalekie od oczekiwanych. Pozytywne, prawidłowo ukierunkowane wsparcie w procesie dojrzewania, ułatwia zdobywanie optymalnych doświadczeń i wiedzy o świecie w kontrolowanych, najkorzystniejszych warunkach.

Opracowany Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest zbiorem działań, które mają za zadanie wspomagać i kształtować prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Ich celem jest zapobieganie pojawieniu się i rozwojowi danego niekorzystnego zjawiska w konkretnej sytuacji i grupie społecznej, jak też promowanie alternatywnych, pozytywnych zjawisk, form spędzania czasu w stosunku do tych, które usiłuje się wyeliminować.

W społeczności szkolnej należy wyróżnić wiele symptomów, które mogą wskazywać na istnienie problemów. Do najpoważniejszych, ale zarazem najłatwiej zauważalnych wskaźników występujących wśród uczniów należą:

- występowanie agresji słownej i fizycznej,
- problemy w nauce, brak motywacji do przyswajania nowej wiedzy, niskie potrzeby i aspiracje edukacyjne,
- opuszczanie godzin lekcyjnych bez usprawiedliwienia, wagary oraz spóźnienia na zajęcia lekcyjne,
- kłopoty w samodyscyplinie i czynnościach samoobsługowych,
- powiększająca się liczba dzieci z deficytami rozwojowymi, trudnościami dydaktycznymi,
- powiększająca się liczba uczniów z problemami rodzinnymi.

Zadaniem szkoły jest prowadzenie ciągłej ewaluacji wskazanych zjawisk poprzez gromadzenie i przetrzymywanie dokumentacji badawczej, wywiadów wychowawczych oraz informacji na temat warunków społecznych i materialnych danej rodziny.

Zdajemy sobie również sprawę, że poza już wskazanymi czynnikami indywidualnymi i społecznymi na jakość życia oraz sukces edukacyjny szkoły mają wpływ poszczególne czynniki ryzyka tj.:

- kryzys autorytetów,
- dostępność środków psychoaktywnych,
- nadmierne korzystanie z urządzeń elektronicznych i mediów społecznościowych oraz brak wystarczającej wiedzy na temat zagrożeń wynikających z niewłaściwego użytkowania.
- moda na spożywanie substancji zabronionych – narkotyki, dopalacze, leki, alkohol, nikotyna, itp.,
- brak wiedzy na temat szkodliwości zażywania substancji zakazanych oraz skutków ich przyjmowania,
- brak właściwych wzorców rodzinnych,
- naciski środowiska rówieśniczego na zachowania społecznie nieakceptowane,
- konflikty rówieśnicze i/lub środowisko, w którym zaburzone jest poczucie bezpieczeństwa,
- brak wsparcia, zainteresowania w rodzinie lub istnienie niewłaściwych wzorców rodzinnych,
- niekontrolowane przyswajanie wzorców czerpanych z mediów tj. telewizja, Internet,
- stres i niepowodzenia edukacyjne,
- brak zdolności do kompensowania stresu,
- brak nawyku aktywnego odpoczynku,
- zbyt duże obciążenie obowiązkami edukacyjnymi – mnogość „obowiązkowych” zajęć fakultatywnych,
- nieprzestrzeganie norm dotyczących higieny pracy i higieny osobistej, odpowiedniej ilości snu itp.

Proponowane przez nas działania mają charakter wychowawczy i profilaktyczny. W celu lepszego przybliżenia i rozróżnienia tych działań opisujemy je poniżej:

- **Działalność wychowawcza** – ma na celu kształtowanie osobowości młodego człowieka, jego postaw, zachowań oraz cech niezbędnych w życiu społecznym. Naszym celem jest przygotowanie ucznia do samodzielnego, poprawnego nawiązywania stosunków międzyludzkich, kształtowania długoterminowych relacji z innymi ludźmi, zachowania etycznego, moralnego i akceptowanego przez społeczność, w której żyje. Ważna jest świadomość oraz istnienie głębokich, skłaniających do refleksji wartości młodego człowieka.
- Zadaniem **profilaktyki** w szkole jest inicjowanie, uruchamianie takich działań, które wprowadza pożądane zmiany w funkcjonowaniu młodego człowieka – ucznia. Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, ich rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.

Działalność wychowawcza polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności, pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
2. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
3. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
4. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Szkoła Podstawowa nr 71 usytuowana jest w środowisku, które dodatkowo zwiększa zagrożenie zjawiskami patologicznymi. Budynek szkoły mieści się w centrum miasta, niedaleko Dworca Głównego PKP oraz ulic przyległych (rejon tzw. „Trójkąta bermudzkiego”) i łączy w sobie specyficzne potrzeby dwóch środowisk:

- środowiska staromiejskiego, w którym znaczną rolę odgrywają rodziny o trudnych warunkach życiowych,
- środowiska rodzin zamieszkałych w różnych dzielnicach Wrocławia i okolicach podmiejskich.

W rejonie szkoły zamieszkują rodziny o trudnych warunkach ekonomicznych (bezrobocie, niskie zarobki). Niedostatek finansowy często jest czynnikiem, który ściśle wiąże się ze wzrostem stresu w rodzinie, silnie koreluje z niepowodzeniami szkolnymi i innymi problemami. Niektóre z dzieci pochodzące z takich rodzin, nie mające w sobie dostatecznej dojrzałości, nie znajdują w domu oparcia i zrozumienia dla wysiłków edukacyjnych oraz w rozwiązywaniu swoich problemów. Często rodziny te dotyczą trudne warunki mieszkaniowe.

Rejon zamieszkania to rejon, w którym przebywają osoby o negatywnej reputacji społecznej. Szkoła współdziała z Komendą Rejonową Policji, Strażą Miejską, które to instytucje oprócz podstawowej i profilaktycznej współpracy, często patrolują okolice szkoły, z uwagi na funkcjonujących na tym terenie dilerów narkotyków, sklepy z alkoholem, okoliczne parki nie cieszące się dobrą sławą.

Z drugiej strony część środowiska szkolnego to uczniowie dojeżdżający z różnych części miasta oraz spoza niego, którzy dokonali świadomego wyboru szkoły. Uczniowie ci często pochodzą z rodzin z wyższym

wykształceniem, dla których priorytetem jest rozwój osobisty, intelektualny, kładących nacisk na karierę szkolną i wykształcenie dziecka. Są to rodziny stymulujące rozwój dziecka, współpracujące ze szkołą, wykazujące zainteresowanie własnymi dziećmi.

W programie profilaktyczno-wychowawczym SP 71 uczestniczą uczniowie, rodzice, nauczyciele, wychowawcy, dyrektor, pedagog, psycholog, inni pracownicy szkoły a także zaproszeni goście z instytucji współpracujących ze szkołą. Realizowany on jest poprzez wykorzystanie sprawdzonych programów profilaktycznych oraz autorskich programów wewnątrzszkolnych, a także programów wychowawczych poszczególnych oddziałów.

Szkolny program profilaktyczno-wychowawczy to program, w którym obiektem działań jest całe środowisko szkolne.

Czynniki ryzyka i czynniki chroniące:

Czynniki ryzyka są to cechy zwiększające prawdopodobieństwo używania środków odurzających. Prawdopodobieństwo jest tym większe, im więcej jest czynników ryzyka, im bardziej są one szkodliwe oraz im dłużej trwa ich działanie. Na zlecenie Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) australijscy specjaliści dokonali przeglądu kilkudziesięciu znaczących badań nad czynnikami ryzyka i chroniącymi przed problemowymi zachowaniami i zaburzeniami w obszarze zdrowia psychicznego u dzieci. Wybrano te czynniki, które powtarzały się w większości analizowanych badań i nazwano je **czynnikami głównymi**.

Najistotniejsze czynniki ryzyka związane ze szkołą to:

przemoc rówieśnicza, odrzucenie przez rówieśników, destrukcyjna grupa rówieśnicza, słaba więź ze szkołą oraz niepowodzenia szkolne.

Czynniki generujące ryzyko używania środków psychoaktywnych, można podzielić na następujące grupy:

1. Sfera psychologiczna:

nadmierna nieśmiałość, wrażliwość, chroniczne napięcie i niepokój, niska samoocena, brak odporności na stres i problemy, niski poziom asertywności.

2. Sfera rodzinna:

niskie kompetencje rodziców w postępowaniu z dziećmi (brak reguł postępowania, niekonsekwencja), wysoki poziom konfliktów w rodzinie, niskie wsparcie ze strony rodziców, brak lub osłabienie więzi emocjonalnej z rodziną, złe relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi, rozwód, separacja, utrata rodziców, nieobecność ojca w domu (także psychiczna), tolerancja rodziców wobec używania przez dzieci alkoholu lub innych substancji odurzających; nadużywanie alkoholu, papierosów, narkotyków przez rodziców.

3. Sfera społeczna:

środowisko sąsiedzkie, dostępność substancji odurzających, moda na zażywanie środków odurzających.

4. Czynniki ryzyka – sfera szkolna:

obecność środków odurzających w placówce, niski poziom wiedzy uczniów na temat środków odurzających, niskie kompetencje nauczycieli w zakresie rozpoznawania środków odurzających.

Czynniki chroniące

To właściwości jednostki i środowiska, które wzmacniają odporność na podatność na narkotyki. Przyjmuje się, że akumulacja czynników chroniących obniża ryzyko powstawania uzależnień. Oprócz czynników ryzyka w WHO stworzono również listę głównych czynników chroniących, które potencjalnie wpływają na prawidłowy rozwój w obszarze zdrowia psychicznego, szczególnie u dzieci, związanych ze szkołą. Należą do nich:

- Poczucie przynależności, pozytywny klimat szkoły, zwłaszcza relacje społeczne – zarówno między nauczycielami a uczniami, personelem szkoły a rodzicami, jak i między samymi uczniami, oraz wzajemne wsparcie, prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza, wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy, okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć, zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy.

Na potrzeby diagnozy szkolnej, czynniki zostały podzielone na pięć grup:

1. Wpływ środowiska rówieśniczego.
2. Wpływ środowiska rodzinnego.
3. Wpływ środowiska szkolnego.
4. Udział w zajęciach dodatkowych/ własne zainteresowania.
5. Cechy indywidualne psychiczne/ osobowościowe.

W każdej grupie wyodrębniono czynniki chroniące i czynniki ryzyka oraz wskaźniki, na podstawie których ułożono pytania ankietowe dla uczniów.

Tab. czynniki chroniące i czynniki ryzyka oraz wskaźniki i pytania do ankiety

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. [w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii](#) (Dz. U. poz. 1249) szkoła ma obowiązek

przeprowadzania diagnozy podejmowania zachowań problemowych (używania substancji psychoaktywnych) wśród uczniów.

1. WPŁYW ŚRODOWISKA RÓWIEŚNICZEGO			
CZYNNIKI CHRONIĄCE		CZYNNIKI RYZYKA	
Wskaźniki	pytania	Wskaźniki	pytania
Koledzy mają negatywny stosunek do substancji psychoaktywnych	<i>Moi koledzy uważają, że picie alkoholu jest fajne.</i>	Grupa rówieśnicza ma pozytywny stosunek do substancji psychoaktywnych (uważa, że jest to „fajne”/ „modne”)	<i>Moi koledzy uważają, że palenie jest modne i „doroste”.</i>
Wsparcie kolegów i koleżanek, poczucie bycia akceptowanym	<i>Czuję się akceptowany w klasie</i>	Odrzucenie przez grupę rówieśniczą/ brak akceptacji	<i>Czuję się dręczony przez innych w szkole</i>
2. WPŁYW ŚRODOWISKA RODZINNEGO			
CZYNNIKI CHRONIĄCE		CZYNNIKI RYZYKA	
Wskaźniki	pytania	Wskaźniki	pytania
Wsparcie rodzinne	<i>Rozmawiam z rodzicem/ rodzicami o tym, jak minął dzień.</i> <i>Lubię spędzać czas z rodzicami</i> <i>Rodzice mówią mi, ile czasu mogę spędzać przed telewizorem/ komputerem</i>	Konflikty w rodzinie	<i>Rodzice ciągle się kłócą</i>
3. WPŁYW ŚRODOWISKA SZKOLNEGO			
CZYNNIKI CHRONIĄCE		CZYNNIKI RYZYKA	
Wskaźniki	pytania	Wskaźniki	pytania
Pozytywny stosunek do nauczycieli	<i>Gdy mam problem mogę liczyć na pomoc nauczyciela.</i>	Brak wsparcia rówieśniczego	<i>Gdy mam problem, mogę liczyć na wsparcie kolegów/koleżanek</i>
4. WPŁYW ŚRODOWISKOWY			
CZYNNIKI CHRONIĄCE			

wskaźniki		pytania	
Konstruktywne sposoby spędzania wolnego czasu		W czasie wolnym chodzę na zajęcia sportowe lub inne (muzyczne, plastyczne, itp.)	
Wiem, co to jest „cyberprzemoc”.		Czy wiesz co to jest cyberprzemoc?	
Nie mam kontaktu z papierosami/alkoholem.		Uważam, że osobie w moim wieku łatwo jest zdobyć alkohol/papierosy.	
CZYNNIKI RYZYKA			
wskaźniki		pytania	
Doświadczanie przemocy Brak wiedzy o szkodliwości używek		Czy byłeś ofiarą cyberprzemocy? Alkohol szkodzi zdrowiu. Piwo to alkohol. Papieros elektroniczny jest szkodliwy dla zdrowia.	
5. CECHY INDYWIDUALNE : PSYCHICZNE/ OSOBOWOŚCIOWE			
CZYNNIKI CHRONIĄCE		CZYNNIKI RYZYKA	
Wskaźniki	pytania	Wskaźniki	pytania
Przekonanie, że nauka pomaga w osiągnięciu celów życiowych	Warto się uczyć.	Brak umiejętności odreagowania stresu i nieprzyjemnych emocji	Zdarza się, że nie panuję nad sobą i wybucham
Mam swoje zainteresowania	Mam swoje hobby (zainteresowania), np. sport, czytanie książek, zwierzęta.	Doświadczanie złego samopoczucia	Często jestem przygnębiony/ smutny Często czuję się samotny/samotna.

Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących 2025

Cel:

Celem badań była ocena czynników ryzyka i czynników chroniących uczniów naszej szkoły przed zachowaniami problemowymi/ryzykownymi.

Celem badania było ilościowe rozpoznanie uczniów z grupy ryzyka. Za uczniów z grupy ryzyka uznajemy te osoby, które w badaniu uzyskały wynik wysoki, tj. 8-12 punktów.

Badani uczniowie:

W przeprowadzonym badaniu wzięli udział uczniowie klas IV, V i VI. Ogólna liczba ankietowanych wynosi 187, z czego 88 stanowią dziewczęta, a 99- chłopcy.

Metoda badawcza:

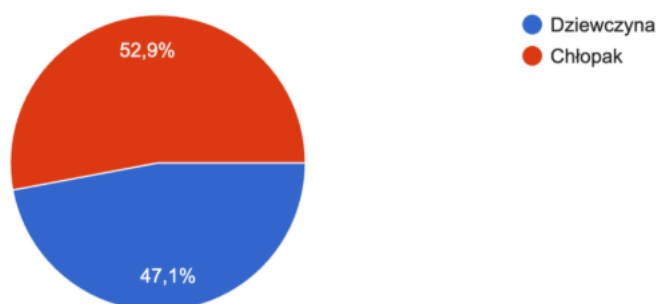
Badanie było przeprowadzone metodą kwestionariuszową: uczniowie wypełniali elektroniczne ankiety, zawierające 30 pytań. Badanie przeprowadzono w czasie lekcji informatyki, w dniach 23.09-06.10.2025.

Przedmiotem badań były cztery grupy zachowań problemowych/ryzykownych uczniów:

- 1) zagrożenia związane z cyberprzemocą
- 2) wykluczenie społeczne, niska samoocena oraz związane z nią stany depresyjne
- 3) używanie substancji psychoaktywnych oraz palenie papierosów oraz papierosów elektronicznych
- 4) problemy szkolne oraz psychospołeczne czynniki chroniące i czynniki ryzyka uwzględniające wpływy rówieśnicze, rodzinne, szkolne, środowiskowe i cechy indywidualne

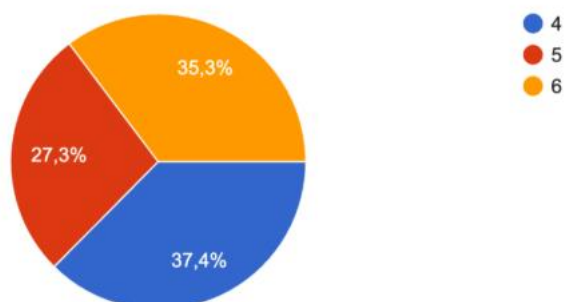
Płeć

187 odpowiedzi

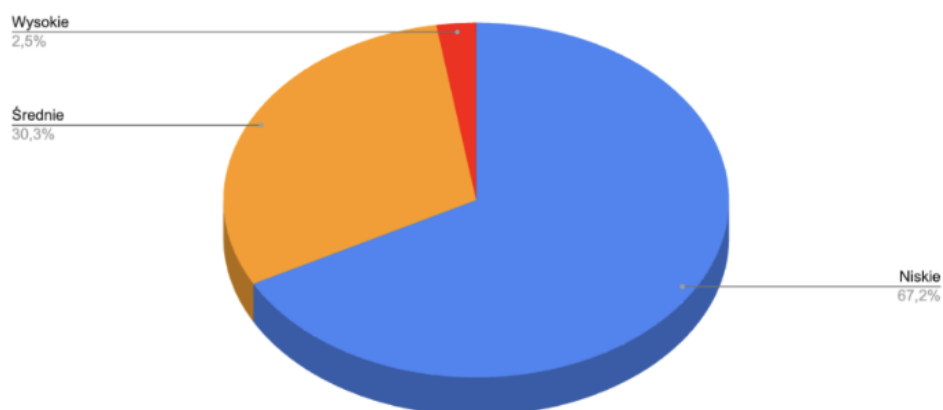
Klasa

187 odpowiedzi

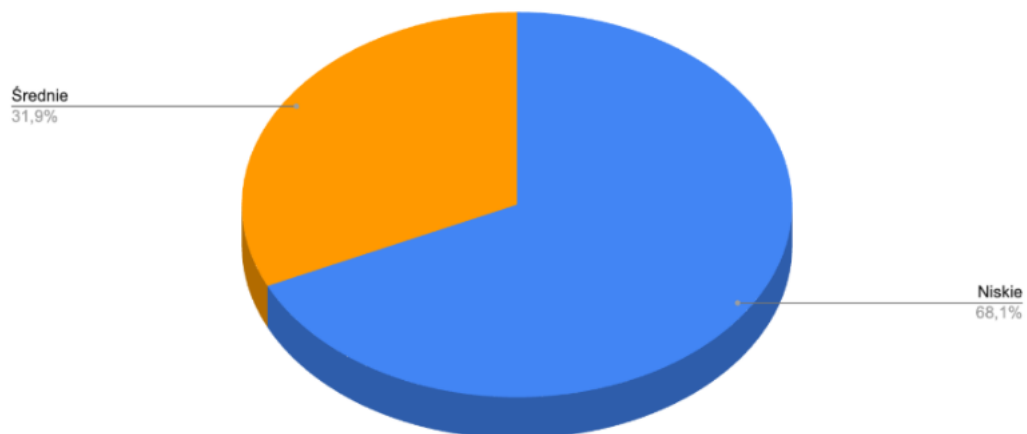
Ogólne

Ryzyko negatywnego wpływu środowiska rówieśniczego

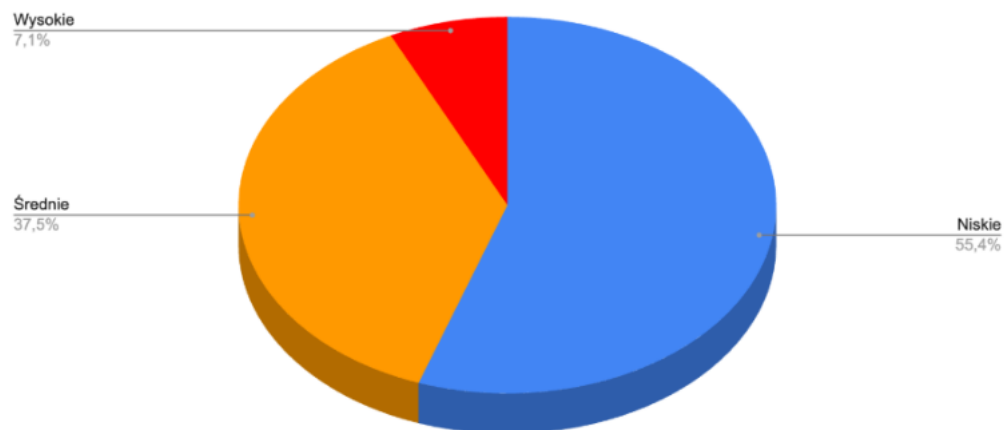
Klasa 4

Ryzyko negatywnego wpływu środowiska rówieśniczego

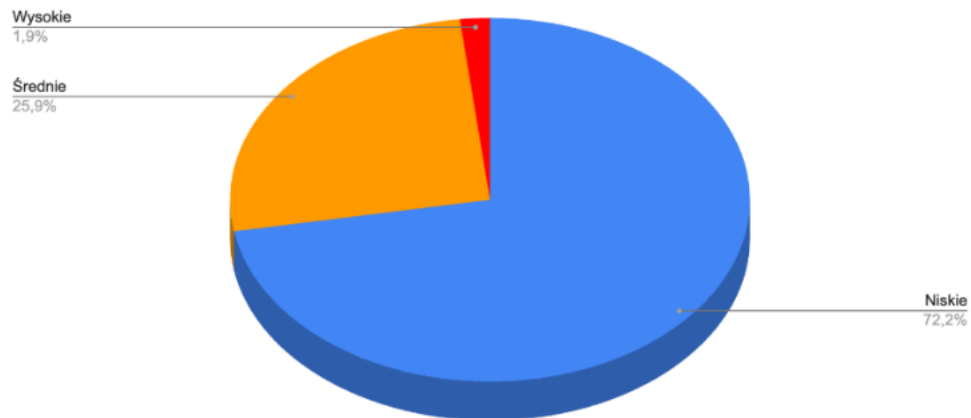
Klasa 5

Ryzyko negatywnego wpływu środowiska rówieśniczego

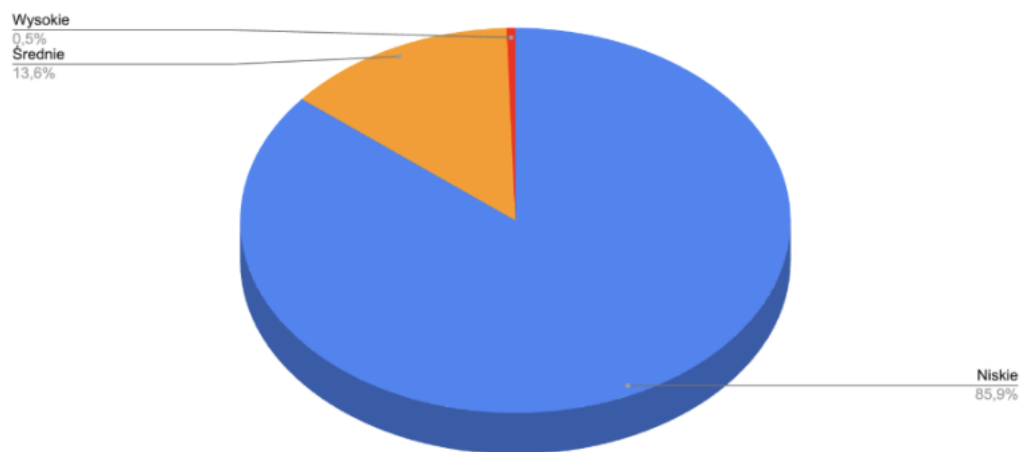
Klasa 6

Ryzyko negatywnego wpływu środowiska rówieśniczego

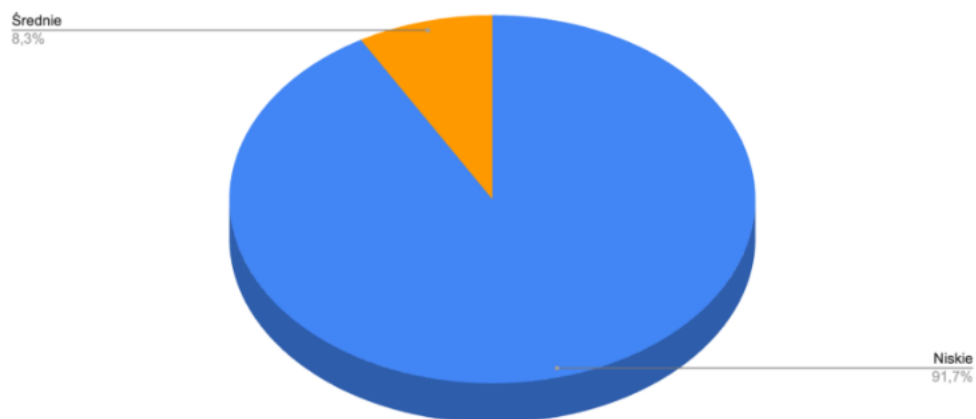
2. Wpływ środowiska rodzinnego Ogólne

Ryzyko negatywnego wpływu środowiska rodzinnego

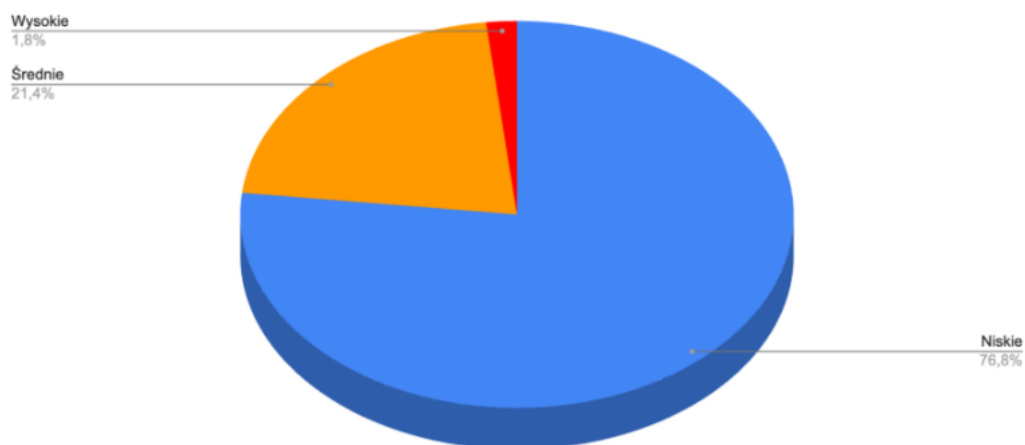
Klasa 4

Ryzyko negatywnego wpływu środowiska rodzinnego

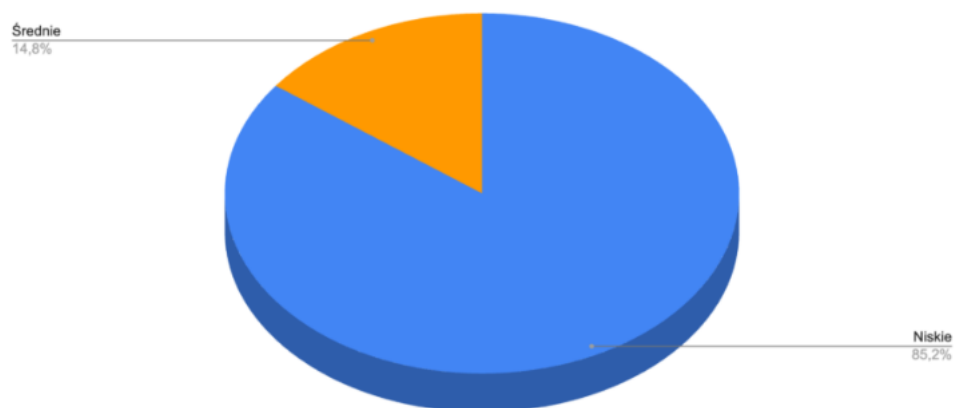
Klasa 5

Ryzyko negatywnego wpływu środowiska rodzinnego

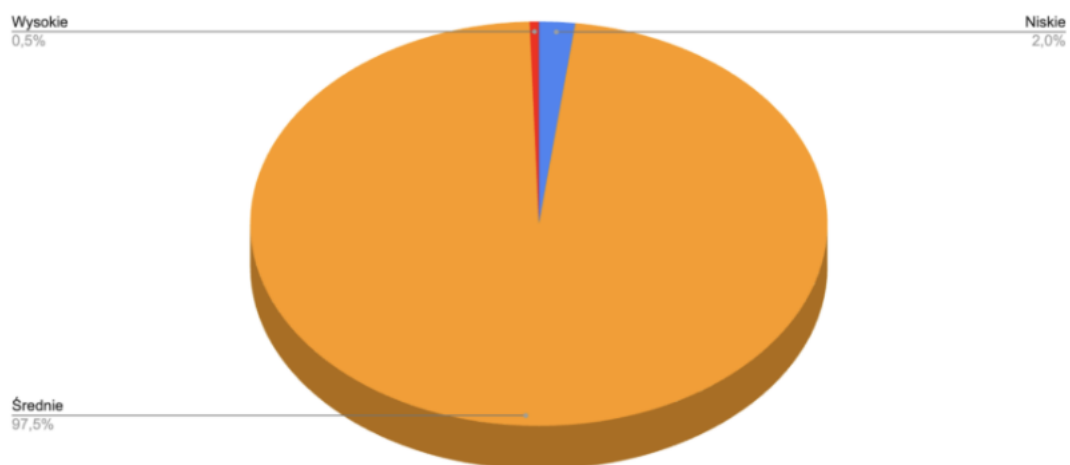
Klasa 6

Ryzyko negatywnego wpływu środowiska rodzinnego

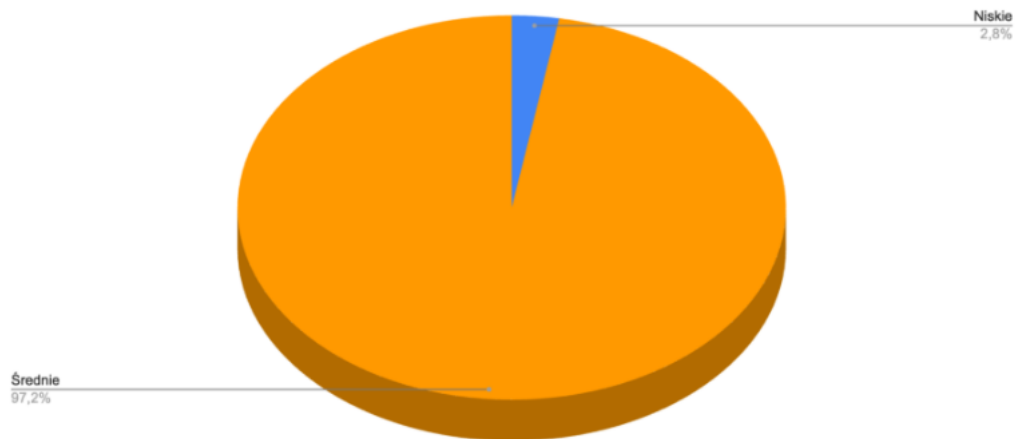
3. Wpływ środowiska szkolnego Ogólne

Ryzyko negatywnego wpływu środowiska szkolnego

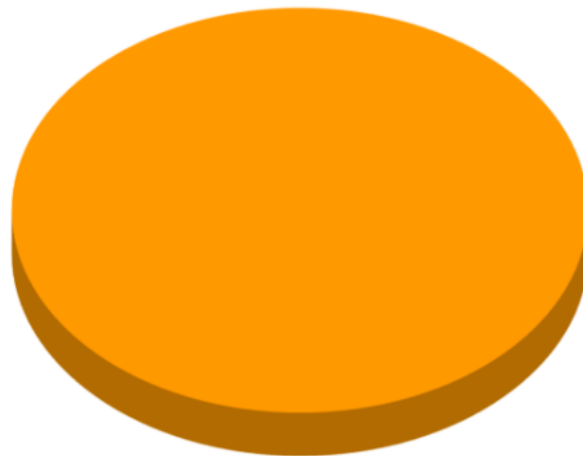
Klasa 4

Ryzyko negatywnego wpływu środowiska szkolnego

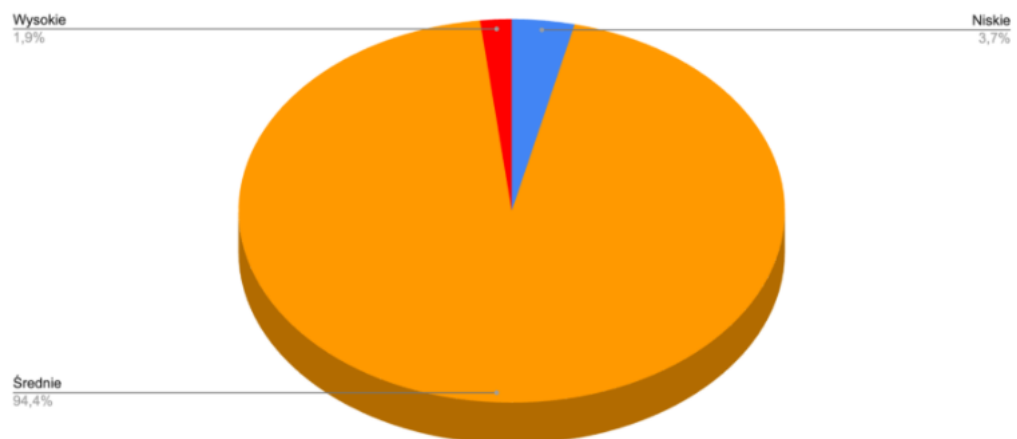
Klasa 5

Ryzyko negatywnego wpływu środowiska szkolnego

Klasa 6

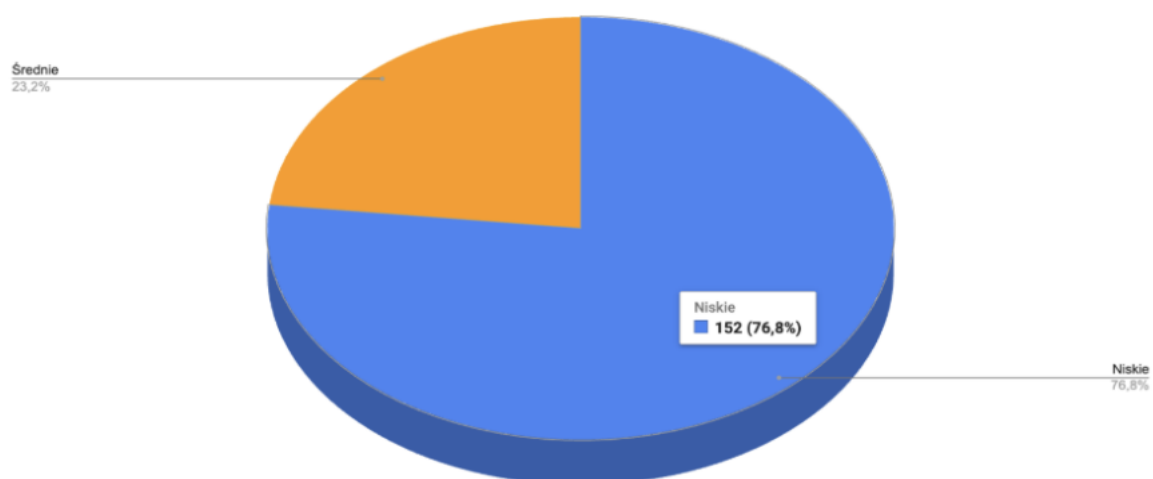
Ryzyko negatywnego wpływu środowiska szkolnego

4. Wpływ środowiskowy

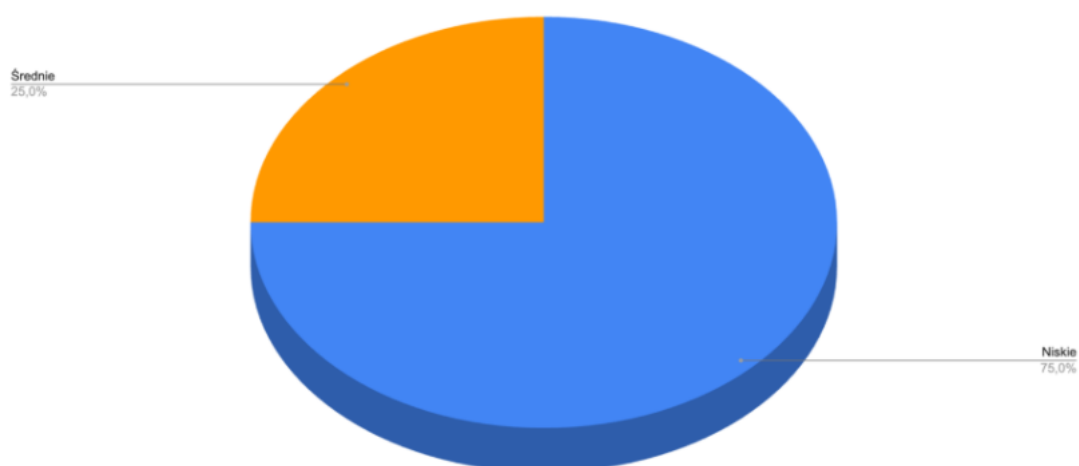
Ogólne

Ryzyko negatywnego wpływu środowiskowego

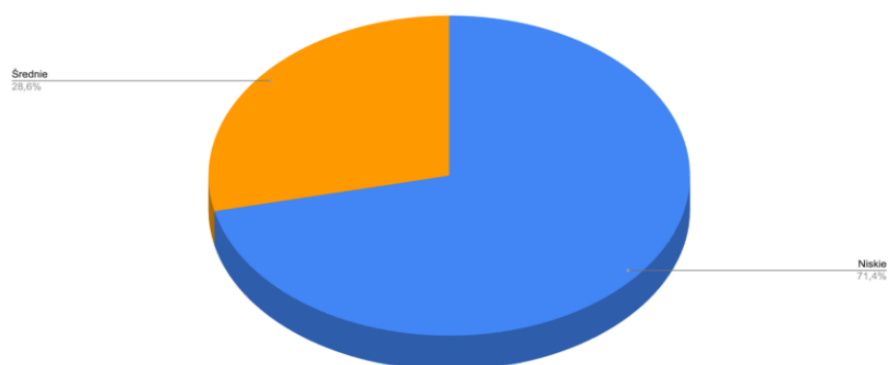
Klasa 4

Ryzyko negatywnego wpływu środowiskowego

Klasa 5

Ryzyko negatywnego wpływu środowiskowego

Klasa 6

5. Cechy indywidualne: psychiczne/osobowościowe Ogólne

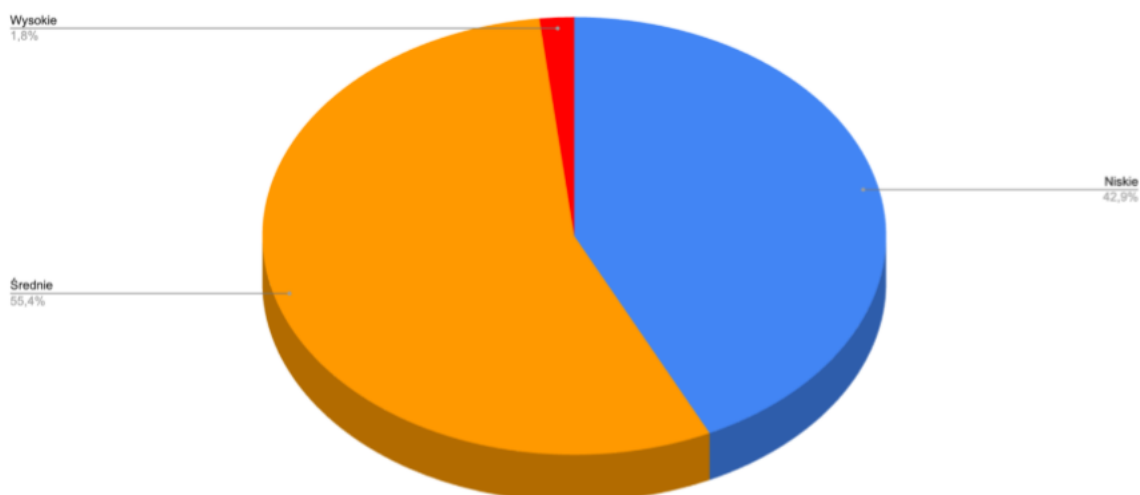

Klasa 4

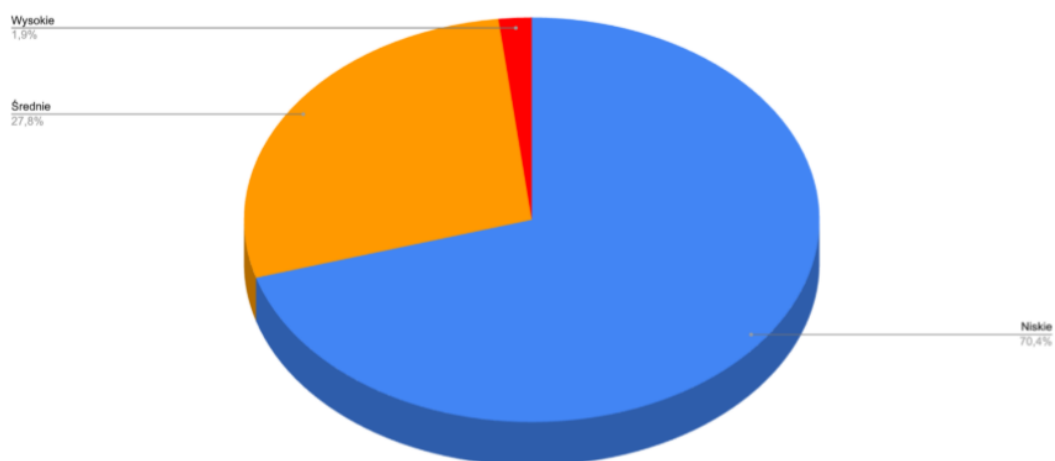
Klasa 5

Ryzyko negatywnego wpływu indywidualnych cech psychicznych

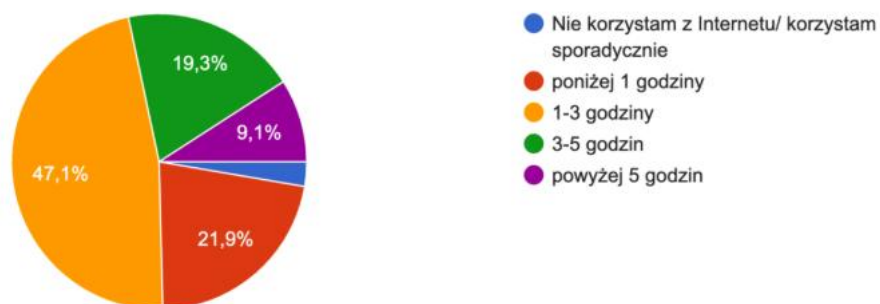
Klasa 6

Ryzyko negatywnego wpływu indywidualnych cech psychicznych

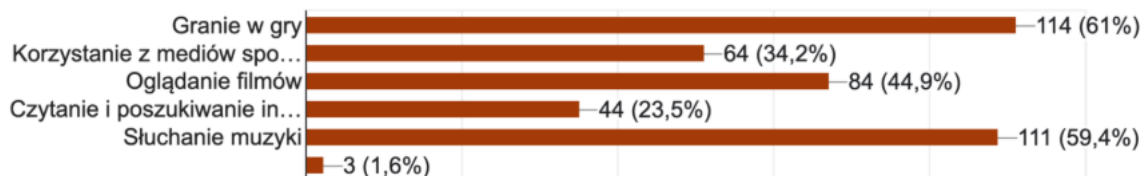
Ile czasu dziennie spędzasz korzystając z Internetu? (w tym komunikatory i media społecznościowe).

187 odpowiedzi

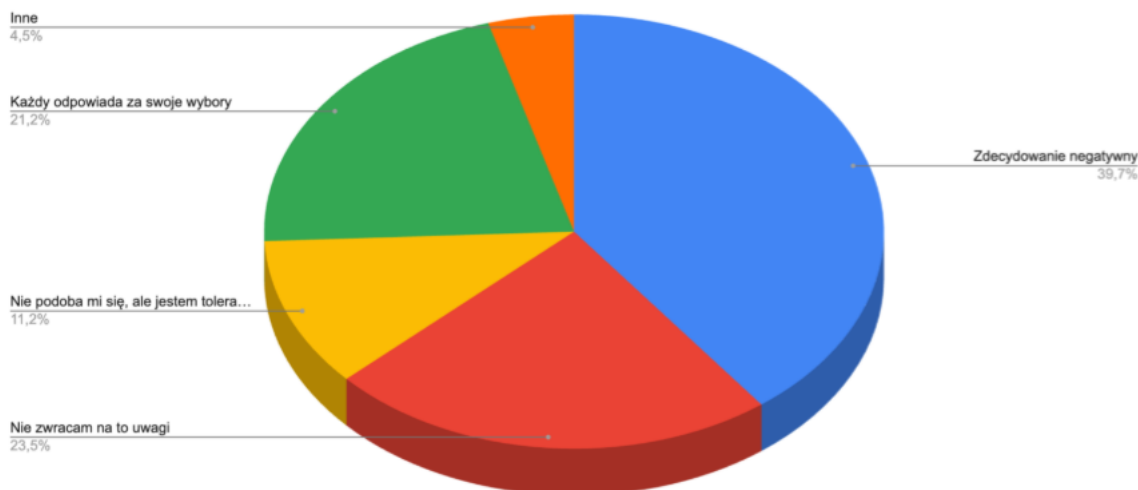

Najczęstszą czynnością, którą wykonuję w Internecie jest:

187 odpowiedzi

Jaki jest Twój stosunek do osób zażywających narkotyki/dopalacze?

Wnioski:

Z przeprowadzonych badań wynika, że uczniowie najczęściej znajdują się w niskiej lub średniej grupie ryzyka uzależnień, cyberprzemocy, zażywania substancji psychoaktywnych i papierosów oraz zagrożeń związanych z czynnikami indywidualnymi (wykluczenie społeczne, niska samoocena, stany depresyjne).

Choć w innych pytaniach dzieci często deklarują, że nie chcą brać narkotyków i wiedzą, że są one szkodliwe, to w pytaniu o stosunek do osób zażywających substancje wielu uczniów wskazuje na obojętność, tolerancję lub przekonanie, że „to prywatna sprawa”. Może to oznaczać, że na poziomie wiedzy dzieci znają właściwe odpowiedzi, ale **emocjonalnie i społecznie** coraz częściej traktują takie zachowania jako „normalne”, co obniża czujność i zwiększa podatność na wpływ rówieśników. Taki wynik jest sygnałem ostrzegawczym – pokazuje potrzebę działań, które nie tylko informują, ale uczą dzieci reagowania, stawiania granic i brania odpowiedzialności za siebie i innych. W dalszych działaniach szkoła powinna wzmacniać jednoznaczne postawy sprzeciwu wobec substancji, rozwijać umiejętności odmawiania oraz wrażliwość na zagrożenia w swoim otoczeniu.

Dlatego należy w dalszym ciągu podejmować działania profilaktyczne, takie jak zajęcia profilaktyczne w klasach, grafiki informacyjne na korytarzach, kontaktowanie się z instytucjami np. telefon zaufania, poradnie uzależnień, ośrodki terapeutyczne. Ponadto należy kontynuować uczestnictwo w programach tj. *Archipelag Skarbów*, program profilaktyczny *Bieg po Zdrowie, Zdrowa Misja*.

Zdecydowana większość osób (80,2%) czuje się w klasie akceptowanych. Częsty smutek oraz samotność dotyczą 32,1% ankietowanych. Natomiast 42,2% uczniów często czuje się niezrozumianych.

Wciąż utrzymuje się wśród uczniów poczucie, że obawiają się dużej ilości nauki oraz trudności w opanowaniu materiału.

Mając na uwadze bezpieczeństwo psychospołeczne uczniów, cały zespół pedagogiczny powinien być wrażliwy na sygnały od uczniów dotyczące ich trudności i w razie potrzeby służyć wsparciem i pomocą. Natomiast należy

podkreślać i wspierać w uczniach samodzielność oraz sprawczość w rozwiązywaniu konfliktów czy radzeniu sobie z sytuacjami trudnymi.

Wyniki wskazują, że czynniki rodzinne są dla naszych uczniów wspierające. Dzieci opowiadają rodzicom o przebiegu dnia (89,9%), lubią spędzać z rodzicami czas (95,7%).

Niepokojący wynik dotyczy czasu spędzanego na korzystaniu z Internetu – 9,1% poświęca na to ponad 5 godzin dziennie, 19,3 % 3-5 godzin, 47,1% od 1-3 godzin. W większości jest to czas poświęcany na granie w gry, korzystanie z mediów społecznościowych, szukanie informacji, oglądanie filmów oraz słuchanie muzyki. Aż 73,8% rodziców mówi swoim dzieciom, ile czasu mogą spędzać przed ekranem.

Aż 11,8% uczniów uważa, że palenie jest modne i „dorosłe”. W 90% domach nie pali się papierosów.

Około połowa ankietowanych uczniów deklaruje, że angażuje się w życie szkoły, rozumiane jako uczestniczenie lub przygotowywanie apelów, aktywny udział w Samorządzie, branie udziału w imprezach lub wydarzeniach szkolnych.

DIAGNOZA STANU WYJŚCIOWEGO SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ

Diagnozy dokonuje się na podstawie:

- badania kwestionariuszowego czynników ryzyka i czynników chroniących we wrześniu każdego roku szkolnego,
- rozmów,
- obserwacji funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym i pozaszkolnym,
- analizy problemów zdrowotnych rejestrowanych przez pielęgniarkę szkolną z dokumentów uczniów,
- informacji pozyskanych od rodziców, nauczycieli, uczniów, innych pracowników szkoły oraz informacji napływających z instytucji współpracujących ze szkołą (Policja, Straż Miejska, MOS, MOPS, sąd) dotyczących środowiska uczniowskiego i lokalnego,
- ankietowania wewnątrzszkolnego dotyczącego samopoczucia uczniów w szkole, bezpieczeństwa, wiedzy na temat środków odurzających,
- analizy dokumentacji pedagogicznej w tym informacji o sytuacji wychowawczej klas oraz dokumentacji psychologa i pedagoga (opinie indywidualne, orzeczenia, postanowienia sądowe i inne opinie specjalistyczne).

Wyniki przeprowadzonej we wrześniu każdego roku szkolnego diagnozy, są podstawą do podejmowania działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej szkoły.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Szkolny Program profilaktyczno- wychowawczy stworzony jest w oparciu o:

- przyjęte i obowiązujące w szkole reguły, zasady, postępowania znane pracownikom szkoły, uczniom i rodzicom
- ustalony system reagowania kryzysowego w trudnej sytuacji (wg szkolnych procedur)
- ustalone kanały komunikacji między poszczególnymi podmiotami (sposoby informowania) zawarte w statucie SP 71, wewnątrzszkolnym systemie oceniania, stworzonych w szkole zasadach na co dzień.

Działania profilaktyczno- wychowawcze w Szkole Podstawowej nr 71 obejmują:

- wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych czy nowych substancji psychoaktywnych.
- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.
- wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Szkolny Program Profilaktyczno- Wychowawczy realizowany jest w szczególności poprzez:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychoaktywnych w tym tzw. dopalaczy, przez uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki oraz szkolnych procedur w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych

Formy realizacji działań profilaktyczno- wychowawczych

- wykłady
- warsztaty
- treningi umiejętności
- projekty
- debaty
- szkolenia
- spektakle teatralne
- kampanie społeczne
- happeningi
- pikniki i festyny edukacyjne lub inne formy pracy uwzględniające wykorzystanie aktywnych metod pracy
- działalność Samorządu Szkolnego i Wolontariatu Szkolnego.

Zespół zaleca w ramach działalności stymulującej wzrost czynników chroniących:

- 1) zwiększenie poczucia akceptacji uczniów i wychowanków w społeczności szkolnej;
- 2) wzrost umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków;
- 3) zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego;
- 4) zwiększenie kompetencji w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli i wychowawców;
- 5) wzrost kompetencji wychowawczych rodziców;
- 6) wzrost aktywności rodziców w procesach podejmowania decyzji w szkole oraz w ważnych wydarzeniach i działaniach na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły,

- 7) uspołecznianie szkoły przez większą aktywność nauczycieli, wychowawców, rodziców, uczniów i wychowanków na rzecz szkoły;
- 8) zwiększenie otwartości szkoły na współpracę z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku,
- 9) wsparcie ucznia w nauce – wskazanie technik aktywnego uczenia się
- 10) zachęcanie uczniów do realizacji swoich zainteresowań podczas zajęć pozaszkolnych

CELE OGÓLNE PROGRAMU PROFILAKTYCZNO- WYCHOWAWCZEGO

1. Wdrażanie do dbałości o własne prawa i do poszanowania praw innych.
2. Kształtowanie pozytywnych postaw i umiejętności społecznych uczniów.
3. Zaznajomienie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowych reakcji na te zagrożenia
4. Wspomaganie rozwoju i kształtowanie osobowości ucznia.
5. Propagowanie zdrowego stylu życia wśród uczniów.
6. Kształcenie umiejętności:
 - konstruktywnego radzenia sobie z emocjami,
 - pozytywnego myślenia, kreatywnego rozwiązywania konfliktów interpersonalnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU PROFILAKTYCZNO- WYCHOWAWCZEGO

Część I: Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej

Cele:

- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych
- rozwijanie zainteresowań
- odnajdywanie swoich mocnych stron
- uczestnictwo w wyjazdach, wycieczkach,
- doskonalenie umiejętności interpersonalnych
- uczenie podejmowania decyzji
- uczenie sposobów radzenia sobie z sytuacjami stresowymi
- wzmacnianie poczucia własnej wartości
- poznawanie swoich predyspozycji oraz ich rozwijanie
- branie odpowiedzialności za własny rozwój i wybór drogi życiowej
- Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego: przygotowanie do planowania kariery zawodowej, w tym podjęcia decyzji o wyborze szkoły ponadpodstawowej i zawodu,
- umiejętne gospodarowanie czasem
- Doskonalenie umiejętności pracy zespołowej w projektach łączących różne dziedziny wiedzy.
- Promowanie twórczego i krytycznego podejścia do rozwiązywania problemów.

Część II: Cyberprzemoc, przemoc i agresja rówieśnicza w szkole, dbałość o bezpieczeństwo w społeczności szkolnej

Cele:

- wdrażanie do dbałości o własne prawa i do poszanowania praw innych
- kształtowanie pozytywnych postaw i umiejętności społecznych uczniów
- zaznajomienie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowych reakcji na te zagrożenia
- uczenie asertywności
- zaznajamianie uczniów z pojęciem tolerancji
- profilaktyka zachowań ryzykownych
- dbanie o bezpieczeństwo na terenie szkoły i w jej obrębie
- kształtowanie umiejętności bezpiecznych zachowań
- budowanie schematów reagowania w sytuacjach kryzysowych i trudnych
- poznanie zasad bezpiecznego korzystania z nowoczesnych środków przekazu
- wspieranie uczniów w rozwijaniu umiejętności analizowania informacji, selekcji źródeł i oceny ich wiarygodności w tym korzystanie z zasobów Sztucznej Inteligencji (AI).
- poszerzanie wiedzy nt. reagowania na zjawisko przemocy w sieci
- edukacja w temacie zagrożeń wynikających z korzystania w sieci i sposobów reagowania na zjawisko
- uświadomienie skutków nadmiernego korzystania z Internetu
- Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci
- edukacja w zakresie odpowiedzialności prawnej

Część III: Środki psychoaktywne

Cele:

- uświadomienie zagrożeń dotyczących wpływu środków psychoaktywnych na zdrowie i życie człowieka,
- nabycie umiejętności ułatwiających funkcjonowanie w grupie rówieśniczej dających możliwość samostanowienia i dbania o zaspokajanie własnych potrzeb,
- umożliwienie budowania pozytywnego obrazu samego siebie,
- znalezienie alternatywnych zachowań wobec sięgania po próby eksperymentowania z używkami,
- propagowanie zdrowego stylu życia.

Część IV: Trudności w nauce oraz sposoby motywowania do pracy

Cele:

- wspomaganie uczniów wykazujących problemy w nauce,
- zapewnienie uczniom równych szans w przyszłości,
- promowanie indywidualizacji procesu nauczania,
- przeciwdziałanie ograniczeniom,
- budowanie wiary we własne siły i umiejętności oraz kształtowanie wytrwałości w realizacji wyznaczonych celów,
- motywowanie do nauki,
- kształtowanie umiejętności organizacji czasu oraz przestrzeni do pracy,
- budowanie systematyczności w nauce oraz wypracowanie metody powtórek,
- kształtowanie umiejętności oceny własnej pracy.
- Wsparcie dla uczniów obcokrajowców

Część V: Współpraca z rodzicami

Cele:

- umocnienie współpracy pomiędzy dorosłymi opiekunami dzieci i młodzieży szkolnej,
- tworzenie partnerskiego środowiska pełnego wzajemnego szacunku i zrozumienia,
- wspomaganie rozwoju uczniów.

Część VI: Profilaktyka zachowań autodestrukcyjnych

Cele:

- zapobieganie i informowanie uczniów o skutkach zaburzeń depresyjnych oraz zachowań autodestrukcyjnych,
- uświadomienie młodzieży problemów z zakresu zaburzeń depresyjnych jak i autodestrukcyjnych,
- uświadomienie młodzieży istnienia różnych przejawów agresji oraz sposobów radzenia sobie z nimi,
- poznanie właściwych reakcji na presję otoczenia.

Część VII: Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży

Cele:

- rozwijanie kompetencji czytelniczych,
- promowanie czytelnictwa,
- krzewienie rodzinnej kultury czytelniczej,
- nabywanie i rozwijanie posiadanych zdolności czytelnicze,
- praca nad trudnościami, które wynikają z podejmowania się takiej aktywności.

Część VIII: Wychowanie do wartości

Cele:

- zaspokajanie potrzeb emocjonalnych dzieci i budowanie więzi z nimi
- modelowanie postaw uczniów
- zachęcanie uczniów do ciągłego działania,
- stosowanie metod aktywizujących.
- uczenie wykazywania właściwej postawy podczas obchodów państwowych i szkolnych

Część IX: Zdrowy tryb życia

Cele:

- pogłębienie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych, których celem jest utrzymanie bądź przywrócenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego,
- kształtowanie odpowiedniej aktywnej postawy i dbanie o zdrowie własne, swoich bliskich i innych ludzi,
- promowanie regularnego uprawiania sportu,
- uświadamianie istnienia chorób cywilizacyjnych,
- uświadamianie występowania problemu depresji,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
- propagowanie prawidłowych nawyków żywieniowych,
- popularyzacja aktywności fizycznej wśród uczniów,
- wzrost wiedzy na temat chorób związanych ze złym odżywianiem, brakiem ruchu, czy utrzymywaniem niewłaściwej/ nieodpowiedniej higieny osobistej.

Część X: Budowanie świadomości i przynależności narodowej

Cele:

- kształtowanie świadomości obywatelskiej,
- kształtowanie patriotyzmu lokalnego,
- poszerzanie wiedzy o historii miasta, regionu, jego kulturze i sztuce itp
- rozwijanie postaw prospołecznych oraz dbanie o wspólne dobro,
- pielęgnowanie postaw patriotycznych,
- zachęcanie do aktywnego udziału w życiu rodzinnym, społeczności szkolnej, lokalnej i państwowej,
- dbałość o używanie poprawnej polszczyzny,
- wykazywanie szacunku do symboli narodowych i lokalnych tj. hymn kraju, godło, flaga oraz dbanie, o krzewienie innych symboli, wartości i tradycji narodowych, pielęgnowanie tradycji narodowych.

Część XI: Działania ekologiczne

Cele:

- Rozbudzanie u dzieci/uczniów zainteresowań przyrodniczych; dostrzeganie i poznawanie piękna otaczającej nas przyrody;
- Kształtowanie i podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska w tym kształtowanie postawy ekologicznej;
- Poszerzenie oferty dydaktycznej;
- Integrowanie lokalnych środowisk oświatowych;
- Rozbudzanie zainteresowań przyrodniczych poprzez poznawanie go dostrzeganie jego piękna, nabywanie opiekuńczego stosunku do świata roślin i zwierząt, kształtowanie mądrego i umiejętnego współżycia człowieka z przyrodą, rozwijanie poczucia troski i odpowiedzialności o obecną i przyszłą jakość życia na ziemi,
- Kształtowanie umiejętnego współżycia człowieka z przyrodą.
- Nabywanie opiekuńczego stosunku do świata zwierząt i roślin.
- Ukazywanie zagrożeń jakie niesie działalność człowieka dla świata przyrody i jego samego.
- Kształtowanie gotowości i umiejętności działania w zakresie ochrony środowiska.

Część I: Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1.	Integracja zespołu klasowego i adaptacja do nowych warunków szkolnych	- zajęcia integracyjne w klasach - gry i zabawy integracyjne - udział w zawodach rekreacyjno-sportowych - obozy integracyjne - organizacja uroczystości szkolnych	wychowawcy nauczyciele pedagog psycholog
2.	Praca nad wzmocnieniem poczucia własnej wartości ucznia.	- działania kształtujące pozytywną atmosferę w klasie i szkole - zajęcia warsztatowe - mini wykłady - zajęcia dotyczące akceptacji swojego wyglądu	Wychowawcy pedagog psycholog
3.	Podnoszenie poziomu kompetencji społecznych, umiejętne rozwiązywanie konfliktów.	- godziny wychowawcze i lekcje przedmiotowe - obozy naukowe, zajęcia pozalekcyjne - wolontariat - działania w ramach samorządu uczniowskiego - współpraca ze społecznością lokalną, organizacjami społecznymi - wykorzystywanie mediacji rówieśniczych jako sposobu rozwiązywania konfliktów - Realizacja programu Mediacje Rówieśnicze	wychowawcy nauczyciele pedagog psycholog opiekunowie wolontariatu
4.	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.	- warsztaty dotyczące sposobów minimalizowania stresu - promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu - udział w klubach i zajęciach sportowych - rozmowy indywidualne z psychologiem /pedagogiem - godziny wychowawcze	pedagog psycholog specjaliści wychowawcy nauczyciele w-f

5.	Nauka samodzielnego podejmowania aktywności/ inicjatywy. Rozwijanie uczniowskich zainteresowań.	- lekcje wychowawcze i lekcje przedmiotowe - kluby, zajęcia rozwijające - praca w ramach samorządu uczniowskiego - projekty edukacyjne - przedstawienia, prezentacje, wystąpienia, itp., - udział uczniów z Ukrainy w dodatkowych zajęciach z języka polskiego	wychowawcy nauczyciel opiekunowie klubów
6.	Wspieranie dobrostanu psychicznego uczniów	- udostępnienie bezpiecznego miejsca - pokoju wyciszeń (0.07) w celu wyciszania i wspierania uczniów w kryzysie psychicznym. - zapewnienie uczniom dostępu do specjalistów z zespołu psychologiczno-pedagogicznego - warsztaty dotyczące różnic i podobieństw między ludzkich i między kulturowych - zajęcia zwiększające akceptację i tolerancję wobec osób z niepełnosprawnościami	Pedagog Psycholog Wychowawcy Nauczyciele

Część II: Cyberprzemoc, przemoc i agresja rówieśnicza w szkole, dbałość o bezpieczeństwo w społeczności szkolnej

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1.	Przeprowadzenie diagnozy występowania agresji i przemocy wśród uczniów oraz ustalenie działań profilaktycznych	- badania ankietowe - rozmowy - wywiady - obserwacja - analiza uzyskanych wyników oraz opracowanie planu działań profilaktycznych (w tym diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących)	psycholog pedagog

2.	Opracowanie i upowszechnianie zbioru oczekiwań, zasad i reguł, dotyczących zachowania w środowisku szkolnym, oraz konsekwencji ich nieprzestrzegania – we współpracy z uczniami i wychowankami i ich rodzicami;	- rozmowy - wywiady - obserwacja	pedagog psycholog specjaliści wychowawcy nauczyciele opiekunowie
3.	Zapobieganie przemocy rówieśniczej - kształtowanie właściwej komunikacji i rozwiązywania konfliktów opartych na współpracy. Kształtowanie postawy asertywności, umiejętności stawiania granic	- warsztaty - debaty - lekcje wychowawcze (m.in. ćwiczenie aktywnego słuchania, komunikacja niewerbalna, formułowanie własnych opinii) - rozmowy indywidualne i grupowe z psychologiem i pedagogiem - udział w akcjach i działaniach wolontariatu na rzecz pomocy innym - spotkania z policją i strażą miejską - działalność w Wolontariacie i Samorządzie Szkolnym - Prowadzenie mediacji rówieśniczych	pedagog psycholog specjaliści wychowawcy nauczyciele opiekunowie
4.	Promowanie postawy empatii oraz uczenie wzajemnej akceptacji i tolerancji.	- współpraca ze środowiskiem lokalnymi (np. współudział w organizacji festynów osiedlowych) - lekcje wychowawcze - warsztaty psychoedukacyjne - wolontariat szkolny, pomoc koleżeńska - lekcje WF – nauka wzajemnej akceptacji uczniów o różnym poziomie umiejętności z wykorzystaniem gier sportowych - działalność klubów - realizacja projektów i programów, konkursów wewnątrzszkolnych - zaangażowanie uczniów szkoły w pomoc uczniom z Ukrainy w integracji z zespołem klasowym z zachowaniem ich tożsamości narodowej	pedagog psycholog specjaliści wychowawcy nauczyciele opiekunowie

5.	Kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami.	- wyjścia i wycieczki - mediacje rówieśnicze - lekcje wychowawcze i przedmiotowe - imprezy sportowe, uroczystości szkolne - informowanie rodziców o przejawach braku kultury ucznia i zachowaniach niebezpiecznych - warsztaty - udział w akcjach i kampaniach profilaktycznych, - projekcja filmów, prezentacje multimedialne dotyczące omawianego zagadnienia - organizacja spotkania samorządu szkolnego dla nowoprzyjętych uczniów w języku ukraińskim, udzielanie informacji na temat funkcjonowania szkoły	pedagog psycholog specjaliści wychowawcy nauczyciele opiekunowie
6.	Kształtowanie nawyku kultury osobistej, szacunku wobec ludzi. Tworzenie tradycji i więzi ze szkołą.	- lekcje wychowawcze poświęcone tradycjom szkoły i jej ceremoniałów - imprezy organizowane lub współorganizowane przez szkołę - wyjścia do instytucji kulturalnych - reagowanie na nieodpowiednie zachowanie, przejawy braku kultury i szacunku wobec innych	wychowawcy nauczyciele
7.	Promowanie zachowań zgodnych ze społecznie akceptowanymi normami.	- opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących zagrożeń wieku dojrzewania - pogadanki dotyczące tematyki zachowań zagrażających, przemocowych, agresywnych oraz wynikających z nich konsekwencji - kontrakty klasowe - przestrzeganie zasad i regulaminów szkolnych	wychowawcy nauczyciele pedagog psycholog

8.	Włączanie instytucji wspomagających przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole. Prowadzenie zajęć z zakresu edukacji prawnej dla uczniów i wychowanków, dotyczących m.in. konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy;	- prelekcje policji, straży miejskiej - udział przedstawicieli policji w spotkaniach wychowawczych - patrolowanie okolic szkoły (policja, straż miejska) - współpraca z kuratorami - współpraca z pracownikami MOPS	pedagog psycholog przedstawiciele instytucji współpracujących
9.	Podnoszenie poczucia bezpieczeństwa w społeczności szkolnej.	- zapoznanie z regulaminami szkolnymi - przeprowadzanie ankiet badających poczucie bezpieczeństwa uczniów w środowisku szkolnym - lekcje wychowawcze - działania interwencyjne - dyżury nauczycieli, pracowników szkoły na korytarzach szkolnych i na boisku oraz w szatniach	wychowawcy nauczyciele
10.	Opracowanie i upowszechnianie materiałów metodycznych dla nauczycieli i wychowawców do prowadzenia działań z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym cyberprzemocy;	- przekazywanie materiałów edukacyjnych dla nauczycieli, uczniów i rodziców	Psycholog, pedagog, psycholog specjalny
11.	Wskazywanie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu	- godziny wychowawcze, lekcje informatyki - zajęcia warsztatowe - uczestnictwo w programach i kampaniach - organizowanie spotkań profilaktycznych ze specjalistami - organizowanie wydarzeń szkolnych i konkursów	Wychowawcy, nauczyciele informatyki, psycholog, pedagog
12.	Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacji problemowej w sieci	- diagnozowanie zjawiska wśród uczniów - godziny wychowawcze, lekcje informatyki, rozmowy indywidualne - stosowanie procedur szkolnych	Wychowawcy, psycholog, pedagog, nauczyciele przedmiotów

13	Rozwijanie umiejętności analizowania informacji, selekcji źródeł i oceny ich wiarygodności w tym korzystanie z zasobów Sztucznej Inteligencji (AI).	- Zajęcia o tematyce Sztucznej inteligencji, rozwijaniu krytycznego myślenia - Korzystanie Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej	Wychowawcy, psycholog, pedagog, nauczyciele przedmiotów
----	---	---	---

Część III: Środki psychoaktywne

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny
1.	Przeprowadzenie badań diagnozujących występowanie problemu zażywania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież szkolną.	- ankietowanie uczniów (Ankieta czynników ryzyka i czynników chroniących), - rozmowy - Obserwacje	wychowawcy pedagog psycholog
2.	Sporządzenie analizy sytuacji problemowej.	- analiza ankiet, sformułowanie wniosków do pracy, opracowanie działań do realizacji na terenie klas i szkoły	pedagog psycholog
3.	Monitorowanie przestrzegania regulaminu szkoły.	- obserwacje, rozmowy z wychowawcami, uczniami, rodzicami, - informacje od kuratorów, policji, MOPS - kontrola uwag i frekwencji w dziennikach lekcyjnych	wychowawcy pedagog psycholog
4.	Uczenie umiejętności przeciwstawiania się presji środowiska (związanej z używaniem substancji szkodliwych dla zdrowia), umiejętności asertywnych	- zajęcia dotyczące asertywności - indywidualne wsparcie uczniów - indywidualne rozmowy z uczniem - prowadzenie zajęć dotyczących profilaktyki uzależnień - kierowanie do specjalistów	wychowawcy pedagog psycholog

5.	Propagowanie zdrowego stylu życia	- organizacja wycieczek szkolnych - aktywny udział w imprezach sportowych oraz w zawodach szkolnych i międzyszkolnych - uczestnictwo w programach i kampaniach - zachęcanie do korzystania z różnych form aktywności fizycznej proponowanej przez miasto	nauczyciele wf
6.	Podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych związanych ze środkami odurzającymi (wg procedur).	- współpraca z Policją, kuratorami, sądem, placówkami pomocowymi - współpraca z rodzicami - kierowanie do specjalistów - stosowanie się do procedur szkolnych	wychowawcy pedagog psycholog
7.	Wdrażanie zewnętrznych programów dotyczących profilaktyki uzależnień.	- udział w programach i kampaniach - organizacja wydarzeń i konkursów	pedagog psycholog
8.	Rozwijanie systematycznej współpracy rodziców ze szkołą.	- konsultacje, porady, rozmowy indywidualne - uczestnictwo rodziców w przygotowaniu wydarzeń szkolnych (bale, wigilie, wycieczki, obozy, festyny, itp.) - angażowanie rodziców do współpracy w ramach Rady Rodziców	wychowawcy pedagog psycholog
9.	Edukowanie rodziców - pogłębianie ich wiedzy i rozwijanie umiejętności w zakresie profilaktyki i wychowania.	- informowanie o możliwych zagrożeniach - zachęcanie do pogłębiania wiedzy nt. zjawiska - kierowanie do specjalistów	wychowawcy pedagog psycholog
10.	Poszerzenie wiedzy rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji.	- konsultacje z psychologiem, pedagogiem szkolnym - nawiązanie współpracy z policją, instytucjami pomocowymi - informacje w formie ulotek, folderów, materiałów edukacyjnych - spotkania z wychowawcami	pedagog psycholog wychowawcy

11.	Informowanie uczniów oraz ich rodziców o obowiązujących procedurach postępowania i o metodach współpracy z Policją w sytuacjach zagrożenia środkami psychoaktywnymi.	- spotkania z rodzicami uczniów - zapoznanie z procedurami oraz Programem Wychowawczo – Profilaktycznym Szkoły - udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej w przypadku używania środków i substancji psychoaktywnych	dyrektor wychowawcy
12.	Uświadamianie uczniów na temat konsekwencji prawnych związanych z posiadaniem i używaniem nielegalnych środków.	- spotkania z policją i strażą miejską - rozmowy indywidualne, zespoły wychowawcze	pedagog psycholog
13.	Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.	- godziny wychowawcze, pogadanki - organizacja wydarzeń i konkursów - konsultacje indywidualne z psychologiem/pedagogiem	wychowawcy wszyscy nauczyciele psycholog, pedagog

Część IV: Trudności w nauce oraz sposoby motywowania do pracy

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny
1.	Udzielanie pomocy uczniom przejawiającym trudności w nauce	- diagnoza zjawiska (obserwacja, opinie PPP, wywiady z rodzicami) - analiza uzyskanych wyników oraz dostosowanie działań profilaktycznych do indywidualnych potrzeb uczniów - spotkania ze specjalistami - zaznajomienie się ze specyfiką trudności i stosowanie zaleceń opinii PPP - zapoznanie uczniów i rodziców z wymaganiami edukacyjnymi - dostosowanie formy zajęć do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów - dostosowanie materiałów edukacyjnych oraz przebiegu lekcji do mieszanych (pod względem językowym) zespołów klasowych.	Wszyscy nauczyciele
2.	Rozszerzanie wiedzy nauczycieli na temat specyficznych trudności w nauce.	- spotkanie ze specjalistami, np. z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej - nawiązanie współpracy z instytucjami, organizacjami	Wszyscy nauczyciele

		- utrzymywanie stałej współpracy z rodzicami - wyposażenie nauczycieli w informacje o klasyfikowaniu uczniów, w tym obowiązku zaliczenia różnic w przedmiotach realizowanych w Polsce a nie w Ukrainie.	
3.	Uświadamianie rodziców na temat specyficznych trudności w nauce.	- spotkania z psychologiem / pedagogiem szkolnym, specjalistami - spotkania z wychowawcą i nauczycielami - materiały szkoleniowe, informacyjne - utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami oraz zachęcanie ich do angażowania się w pomoc dziecku	Wszyscy nauczyciele
4.	Wsparcie uczniów obcokrajowców	- Zapoznanie nowoprzyjętych uczniów z pedagogiem/psychologiem szkolnym, zaoferowanie pomocy w pierwszych dniach w szkole - Zaangażowanie dotychczasowych uczniów szkoły w opiekę nad nowoprzyjętymi uczniami (zarówno uczniów z Ukrainy jak i z Polski) - Integracja uczniów z Ukrainy z zespołami klasowymi - Kontynuowanie zajęć z języka polskiego dla obcokrajowców, którzy uczęszczali w poprzednim roku szkolnym oraz zapewnienie zajęć uczniom nowo przyjętym w roku szkolnym 2025/2026 - Dostosowania do egzaminu ósmoklasisty zgodnie z procedurami OKE - Warsztaty integracyjne w klasach.	Wszyscy nauczyciele

Część V: Współpraca z rodzicami

Grupowe formy nawiązywania kontaktu z rodzicami/ prawnymi opiekunami uczniów:

Wychowawcy klas mają do dyspozycji wiele spośród form nawiązywania kontaktu z opiekunami uczniów. Wśród nich:

- zebrania rodziców
 - spotkania mają na celu zaznajomienie rodziców z aktualną działalnością szkoły, prowadzonym programem, programem profilaktycznych, programem wychowawczym oraz najbliższych planach działalności placówki szkolnej,
 - podczas spotkania omówione zostają również sprawy organizacyjne klasy, aktualne osiągnięcia uczniów oraz napotymane przez nauczycieli trudności (np. w trakcie nauczania bądź w procesie wychowawczym);
- spotkania towarzyskie aranżowane najczęściej podczas organizacji uroczystości szkolnych albo klasowych

- pozwala na lepsze poznanie opiekunów dzieci oraz zbudowanie większej zażyłości oraz otwartości pomiędzy stronami;
- zebrania trójek klasowych/ Rady Rodziców/ Rady Szkoły odbywają się najczęściej podczas uzgadniania spraw organizacyjnych oraz organizacji różnego rodzaju imprez, wyjść, wyjazdów klasowych czy szkolnych, itp.;
- spotkania ze specjalistą, czyli spotkania z osobą biegłą w konkretnym temacie, najczęściej dotyczy to tematów, które sprawiają trudność wychowawcy bądź niezbędna jest do tego specjalistyczna wiedza
 - np. pogadanki prowadzone przez przedstawicieli służb mundurowych na temat zjawiska przemocy między rówieśniczej, w tym cyberprzemocy lub spotkania prowadzone przez psychologów z poradni Psychologiczno-Pedagogicznej np. na temat trudności uczniów w nauce i sposobów prowadzenia ich procesu edukacyjnego, pojawiających się używek w życiu młodego dziecka, problemach z żywieniem, itp. Prowadzone w ten sposób zajęcia mają charakter informacyjny oraz pedagogizacyjny rodziców;

Indywidualne formy nawiązywania kontaktu pomiędzy rodzicami/ prawnymi opiekunami uczniów a nauczycielami:

- konsultacje indywidualne – spotkania w trakcie, których rodzice i nauczyciele mogą omówić trudności czy wątpliwości, które ich trapią. Konsultacje skierowane są dla rodziców oraz uczniów.
- dyżury konsultacyjne – cykliczne spotkania, podczas których rodzice mają możliwość zapoznania się z wymaganiami, oczekiwaniami stawianymi dziecku oraz z aktualną sytuacją edukacyjną i możliwościami;
- kontakt telefoniczny – występuje najczęściej w sytuacjach nagłych lub służy jedynie wymianie informacji o uczniu czy wymianie porad wychowawczych z rodzicami, którzy nie mogą pojawić się w szkole personalnie;
- kontakt listowny – często zawiera informacje o wynikach w nauce oraz zachowaniu ucznia itp.;
- za pośrednictwem np. dziennika elektronicznego – umożliwia rodzicom bieżącą kontrolę wyników szkolnych dziecka oraz jego frekwencję;
- strona internetowa szkoły – ułatwia dostęp do bieżącej informacji na temat działalności szkolnej, godzin konsultacji bądź informacji o danym nauczycielu. Strona zawiera informacje „z życia szkoły”, np. zdjęcia prac plastycznych uczniów, informacje i zdjęcia z wyjazdów, wyjść i imprez szkolnych

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny
1.	Uświadomienie rodzicom praw i obowiązków wynikających z faktu	propozycje spotkań/ warsztatów ze specjalistami - spotkania z wychowawcami klas	Wychowawcy, nauczyciele,

	uczestnictwa dziecka w życiu szkoły.	- zapraszanie rodziców do czynnego udziału w życiu klasy/ szkoły podczas wyjść pozaszkolnych lub uroczystości - włączanie rodziców do uczestniczenia w wyjściach pozaszkolnych, imprezach i uroczystościach (np. Dzień Rodziny, <i>drzwi otwarte</i>) - prowadzenie zajęć/lekcji przez rodziców wykonujących ciekawe zawody lub posiadających atrakcyjne zainteresowania - informowanie rodziców o prowadzonych aktywnościach – wywieszanie informacji na tablicy ogłoszeń/ stronie Internetowej - ankiety do rodziców dot. oczekiwań wobec szkoły - zaangażowanie Rady Rodziców w działania szkoły.	psycholog, pedagog, dyrektor, rada rodziców,
2.	Wspólne rozwiązywanie sytuacji problemowych.	- informowanie o instytucjach świadczących pomoc - udział rodziców w zespołach wychowawczych - prowadzenie diagnozy środowiskowej - udzielenie wsparcia uczniom i ich rodzicom. - kierowanie rodziców uczniów z Ukrainy do instytucji pomocowych (MOPS, WCRS, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna) - zapewnienie bezpłatnych obiadów (sponsorzy prywatni, Caritas, MOPS) - współpraca z Radą Osiedla w ramach Szlachetnej Paczki dla najbardziej potrzebujących uczniów z osiedla	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, dyrektor,
3.	Edukowanie rodziców – pogłębianie ich wiedzy i rozwijanie umiejętności w zakresie profilaktyki i wychowania.	- informowanie o ofercie szkoleniowej i warsztatowej różnych placówek - pedagogizacja poprzez zamieszczanie istotnych informacji na stronie internetowej szkoły - cykliczne przeprowadzanie diagnozy rozwojowej dzieci we współpracy z rodzicami; - współpraca z PPP w tym zakresie	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog,
4.	Współpracy z rodzicami uczniów sprawiającymi trudności wychowawcze lub dydaktyczne	- kontrakt z uczniem (i/lub rodzicami) - indywidualne spotkania - informowanie rodziców o absencji - informowanie rodziców o ofercie świetlic środowiskowych - poszukiwanie wspólnie z rodzicami możliwości dalszego kształcenia, w przypadkach, kiedy dziecko nie radzi sobie w szkole masowej	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog,

		-współpraca z poradnia psychologiczno-pedagogiczną oraz instytucjami wspierającymi	
--	--	--	--

Część VI: Profilaktyka zachowań autodestrukcyjnych

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
1.	Wdrożenie i rozpowszechnianie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych	- stosowanie wypracowanych procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych - zapoznanie z dokumentem pt. „Strategia ochrony małoletnich” oraz „Standardy ochrony małoletnich” uczniów, nauczycieli, rodziców i pracowników szkoły - przygotowanie merytoryczne nauczycieli do stosowania ww. dokumentu w praktyce, w zgodności z zamieszczonymi procedurami - przygotowanie merytoryczne nauczycieli do diagnozowania ofiar przemocy wśród uczniów, w tym przemocy domowej	nauczyciele psycholog pedagog
2.	Analiza środowiska rodzinnego uczniów.	- obserwacja - rozmowy z uczniami, rodzicami - współpraca z przedstawicielami instytucji wspierających rodzinę - wywiady środowiskowe	wychowawcy psycholog pedagog
3.	Współpraca z rodzicami uczniów przejawiających zachowania autodestrukcyjne	- konsultacje z rodzicami w sytuacjach problemowych - wskazywanie instytucji, w których mogą uzyskać specjalistyczną pomoc - indywidualne rozmowy ułatwiające pozbycie się trudnych emocji, napięć - w sytuacjach kryzysowych postępowanie wg procedur	wychowawcy psycholog pedagog
4.	Nabywanie przez uczniów nowych umiejętności społecznych.	- propagowanie mediacji jako metody rozwiązywania konfliktów - warsztaty umiejętności interpersonalnych - ulotki, materiały informacyjne - spotkania ze specjalistami	wychowawcy nauczyciele psycholog pedagog
5.	Rozpowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego	- zajęcia warsztatowe, prezentacje dotyczące odporności psychicznej - rozmowa z uczniami na temat chorób i zaburzeń psychicznych zwłaszcza depresji, lęku uogólnionego,	Pedagog Psycholog Wychowawcy

		- prowadzenie zajęć o tematyce zapobiegania samookaleczeniom, sposobów radzenia sobie z negatywnymi emocjami, napięciami, stanami lękowymi i odczuwaniem stanu silnego stresu	
--	--	---	--

Część VII: Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży

Lp.	zadanie	Sposób realizacji	odpowiedzialny
1.	Praca nad pozytywnym postrzeganiem czytelnictwa. Kształtowanie wysokiego poziomu rozwoju intelektualnego i wiedzy. Rozwijanie kompetencji czytelniczych. Upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, zwiększenie frekwencji w bibliotece.	- współpraca z rodzicami w celu promowania czytelnictwa - organizowanie wydarzeń promujących czytelnictwo - udział w kampaniach i programach związanych z czytelnictwem - udział i organizacja konkursów oraz wydarzeń promujących czytelnictwo - udział w spotkaniach autorskich z pisarzami - zajęcia z edukacji czytelniczej i medialnej w DBP - organizacja akcji „Bookcrossing” w szkole - propagowanie czytelnictwa w świetlicy szkolnej - ćwiczenia usprawniające techniki czytania oraz rozumienia czytanego tekstu - organizowanie konkursów recytatorskich i krasomówczych - słuchanie bajek, baśni, słuchowisk radiowych w wykonaniu aktorów - inscenizacja i teatrzyk na podstawie literatury - tworzenie własnych bajek i opowiadań - tworzenie teatrzyków Kamishibai	Nauczyciel biblioteki, wychowawcy, nauczyciele polonisci, nauczyciele świetlicy

Część VIII: Wychowanie do wartości

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny
1.	Wzbogacenie uczniowskiej wiedzy na temat wartości oraz określenie ich znaczenia w życiu codziennym	- Godziny wychowawcze i lekcje przedmiotowe - Zajęcia warsztatowe - Działalność w Wolontariacie i Samorządzie Szkolnym	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele

		- Organizacja i udział w uroczystościach zgodnie z kalendarium szkoły	
2.	Organizacja uroczystości Patrona Szkoły	- rozpowszechnianie wiedzy na temat Patrona szkoły, - organizacja obchodów związanych z dniem patrona szkoły, - udział w projektach, nawiązanie współpracy z organizacjami sybirackimi, - rozpowszechnianie literatury związanej z losami osób zesłanych na Sybir	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele
3.	XV Krajowego Zjazdu Dyrektorów Szkół i Placówek oraz Prezesów Stowarzyszeń noszących imiona upamiętniające Zesłańców Sybiru	- Opracowanie scenariusza imprezy: • wystawy i zajęcia dla zaproszonych gości · część artystyczna dla zaproszonych gości · uroczyste przekazanie sztandaru nowemu pocztowi sztandarowemu • dzień zewnętrzny zjazdu · uroczysty apel dla społeczności szkolnej – część artystyczna z dnia szkolnego zjazdu	Zespół ds. działań związanych z Patronem Wszyscy nauczyciele

Część IX: Zdrowy tryb życia

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny
1.	Podjęmowanie działań profilaktycznych zapewniających bezpieczeństwo w szkole.	- realizacja programów profilaktycznych - godziny wychowawcze i lekcje przedmiotowe uświadamiające zagrożenia oraz kształtowanie właściwych reakcji i decyzji - ćwiczenie ewakuacji w ramach próbnego alarmu - ograniczenie możliwości wejścia osobom postronnym do budynków szkoły - system kamer monitorujących - spotkania dla rodziców z wychowawcami, pedagogiem szkolnym, podczas których przekazywane są ulotki informacyjne, udzielane są indywidualne wskazówki i porady	wychowawcy nauczyciele pedagog psycholog
2.	Rozwijanie umiejętności reagowania na zagrożenia zdrowia i życia oraz udzielania pierwszej pomocy.	- godziny wychowawcze i lekcje edukacji dla bezpieczeństwa - warsztaty z pierwszej pomocy z uwzględnieniem etapów edukacyjnych - spotkania z pracownikami służby zdrowia oraz spotkania indywidualne i grupowe z pedagogiem i psychologiem szkolnym, doradcą zawodowym oraz pielęgniarką szkolną	wychowawcy nauczyciele

		- zapoznanie uczniów z procedurą pierwszej pomocy w przypadku urazów głowy oraz rozpoznawania objawów udaru	
3.	Promowanie zdrowego i higienicznego stylu życia	- warsztaty - debaty - prelekcje - akcje - konkursy - godziny wychowawcze i lekcje przedmiotowe - wycieczki /obozы klasowe, - zebrania z rodzicami - spotkania ze specjalistami - "Dni Mózgu" - Rozpowszechnianie informacji dla uczniów i rodziców o projektach wsparcia psychologicznego „LaLuz. Wsparcie psychologiczne młodzieży”, "Razem Łatwiej"	zespół do spraw promocji zdrowia samorząd szkolny psycholog pedagog wychowawcy nauczyciele
4.	Promowanie zasad zdrowego odżywiania zgodnych z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia	- udział w Programie „Owoce i warzywa w szkole” - udział w Programie „Mleko w szkole” - Wdrożenie innowacji pedagogicznej rozpowszechniającej zdrowie odżywianie	wychowawcy nauczyciele
5.	Poznanie zaburzeń odżywiania i kształtowanie właściwych sposobów reagowania	- prelekcje - realizacja projektów i programów - zajęcia pozalekcyjne (kluby) - rozmowy indywidualne - prezentacje multimedialne - warsztaty i debaty szkolne	psycholog pedagog nauczyciele pielęgniarka szkolna

6.	Promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu.	- wycieczki/obozы naukowe - zajęcia pozalekcyjne - spotkania z ciekawymi ludźmi - aktywny udział w zawodach sportowych - realizacja programów - organizacja imprez sportowych – turnieje międzyklasowe, konkursy, gry i zabawy - imprezy rekreacyjne (festyn/piknik rodzinny, Szkolny Dzień Sportu) - organizowanie zajęć promujących różne dyscypliny sportowe. Współpraca z Centrum Spartan (nauka jazdy na łyżwach i rolkach) oraz Wrocławskim Centrum SPA (nauka pływania)	wychowawcy nauczyciele wychowania fizycznego
----	---	---	---

Część X: Budowanie świadomości i przynależności narodowej

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny
1.	Uświadamianie istoty przynależności do narodu. Budowanie więzi kulturowo-etnicznej. Promowanie społeczności lokalnej.	- godziny wychowawcze i lekcje przedmiotowe - wykłady, warsztaty - organizacja uroczystości szkolnych i apeli z okazji świąt narodowych - uroczystości upamiętniające ludzi będących wzorami do naśladowania - zajęcia mające na celu uświadomienie swojej przynależności narodowej i poznawanie historii własnej rodziny - zajęcia poświęcone symbolom narodowym, ich historii, znaczeniu oraz szacunku do nich - udział w konkursach o tematyce historycznej i patriotycznej - zajęcia rozwijające wiedzę oraz kształtujące postawę otwartości wobec innych kultur - udział Poczty Sztandarowego w uroczystościach zewnętrznych zaproponowanych przez Związek Sybiraków Oddział Wrocław - coroczne obchodzenie Święta Patrona	nauczyciele, wychowawcy, samorząd uczniowski, opiekun samorządu,

		- umieszczanie informacji o działaniach związanych z Patronem na internetowej stronie szkoły - wspieranie uchodźców wojennych w adaptacji w nowym otoczeniu - wspieranie w rozwiązywaniu konfliktów zw. z różnicami kulturowymi, religijnymi itp. - inicjowanie i wspieranie działań mających na celu integrację dzieci, rodziców oraz całej społeczności szkolnej.	
2.	Poznanie historii lokalnej społeczności.	- lekcje muzealne, - wycieczki do miejsc związanych z legendami lokalnymi lub miejskimi - współpraca z instytucjami zajmującymi się propagowaniem historii miasta i regionu, - opieka nad miejscami pamięci, np. cmentarz żydowski	nauczyciele historii, poloniści, wychowawcy, samorząd uczniowski, opiekun samorządu

Część XI: Działania ekologiczne

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny
1.	Kształtowanie świadomości czym jest ekologia.	Godzina wychowawcza – pojęcie ekologia. Nauczanie zintegrowane – pojęcie ekologia Lekcje biologii – klasa 8 (realizacja podstawy programowej) Lekcje przyrody – klasy 4 (realizacja podstawy programowej) Promowanie ekologicznych zachowań, przykłady dobrych praktyk. Poznanie krajobrazów Europy, ze szczególnym uwzględnieniem krajobrazów Polski. Konkurs literacki (hasło/fraszka/bajka/limeryk/haiku i inne)	Wychowawca 4 – 8 Nauczyciele klas 1 - 3 Nauczyciel biologii Nauczyciel przyrody CI
2.	Realizacja treści ekologicznych na lekcjach przedmiotowych.	Przygotowanie gazetek ściennych w językach obcych. Realizacja treści ekologicznych wynikających z podstawy programowej Rozważanie przykazania „nie zabijaj”, przybliżenie postaci św. Franciszka – patrona ekologów.	Nauczyciele języków obcych Wszyscy nauczyciele Katecheci

3.	Podejmowanie akcji i działań proekologicznych przez społeczność szkolną.	Mapa hałasu na terenie szkoły i najbliższej okolicy - obniżanie poziomu hałasu (pomiar) Wystawa prac uczniów dotycząca gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową w Polsce. Konkurs – rozpoznawanie gatunków chronionych roślin i zwierząt. Prace plastyczne i multimedialne o tematyce ekologicznej.	Nauczyciel przyrody i biologii Nauczyciele plastyki, techniki i informatyki
----	--	--	---

Do wglądu [PPW - skrót zadania 2526](#)

HARMONOGRAM STAŁYCH UROCZYSTOŚCI, IMPREZ SZKOLNYCH. CEREMONIAŁ SZKOLNY.

Ceremoniał szkolny to opis przeprowadzenia uroczystości z udziałem sztandaru szkolnego i samej celebry sztandaru, stanowi integralną część z przyjętą tradycją szkolną oraz harmonogramem uroczystości imprez szkolnych.

1. Sztandar Szkoły dla społeczności szkolnej jest symbolem Polski – Narodu – Ziemi, symbolem Małej Ojczyzny, jaką jest szkoła i jej najbliższe środowisko. Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi i właściwych postaw jego poszanowania.
2. Uczestnictwo w poczcie sztandarowym to najbardziej honorowa funkcja uczniowska w szkole, dlatego w jego składzie winni znajdować się uczniowie o nienagannej postawie; godni takiego zaszczytu.
3. Skład osobowy pocztu sztandarowego:
 - a) chorąży – uczeń wyróżniający się wynikami w nauce i wzorową postawą uczniowską,
 - b) asysta – dwie uczennice wyróżniające się wynikami w nauce i wzorową postawą uczniowską.
4. Kandydatury składu są przedstawione przez samorządy i wychowawców klas na czerwcowej radzie pedagogicznej i przez nią zatwierdzone.
5. Kadencja pocztu trwa rok – począwszy od dnia uroczystego rozpoczęcia roku szkolnego.
6. Po skończeniu kadencji uczniowie otrzymują pamiątkowe nagrody (wręczane publicznie).
a ich nazwiska wpisane są do kroniki szkoły.
7. Decyzją Rady Pedagogicznej uczniowie mogą być odwołani ze składu pocztu sztandarowego. W takim przypadku należy dokonać wyboru uzupełniającego.
8. Insygnia pocztu sztandarowego:
 - a) biało-czerwone szarfy założone przez prawe ramię i wiązane pod lewym, kolorem białym do góry,
 - b) białe rękawiczki.
9. Chorąży i asysta powinni być ubrani odświętnie. Uczeń – ciemny garnitur, biała koszula. Uczennice – białe bluzki, ciemne spódnice (dopuszczalne żakiety).
10. Udział sztandaru w uroczystościach na terenie szkoły dotyczy głównie:
 - Uroczystości rocznicowych – Konstytucji 3 Maja i Odzyskania Niepodległości.
 - Ceremonii ślubowania pocztu sztandarowego.
 - Ceremonii ślubowania klas pierwszych.
11. Sztandar szkoły może brać udział w uroczystościach rocznicowych organizowanych przez administrację samorządową i państwową oraz w uroczystościach religijnych: mszy św. uroczystościach pogrzebowych i innych.

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja to pogłębiona analiza i interpretacja zebranych danych oraz ocena wartości Programu. Badania ewaluacyjne przeprowadza się według przyjętego harmonogramu i z zastosowaniem opracowanych kryteriów i narzędzi, gwarantujących miarodajność i wiarygodność wyników.

Kryteria ewaluacji Programu Profilaktyczno- wychowawczego:

1. **Celowość.** Czy cele wychowania zostały dobrane trafnie z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych ucznia szkoły podstawowej?
2. **Komunikatywność.** Czy Program ma przejrzystą strukturę? Czy w sposób zrozumiały dla uczniów i rodziców formułuje cele, zadania i formy wychowania szkolnego?
3. **Realność.** Czy jest możliwy do realizacji w warunkach szkoły?
4. **Aktywizacja.** Czy Program pobudza do działania wszystkich członków społeczności szkolnej?
5. **Jawność.** Czy rodzice i uczniowie znają zawarte w Programie cele i świadomie uczestniczą w ich realizacji?
6. **Efektywność.** Czy da się zaobserwować pozytywne efekty oddziaływań Programu?
7. **Spójność.** Czy cele i zadania Programu są spójne z celami i zadaniami zawartymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego i Statutu szkoły? Czy wszystkie dokumenty szkolne współbrzmiały w założeniach i klimacie z przyjętą w Programie koncepcją wychowawczą? Czy plany pracy wychowawców klasowych korelują z Programem Wychowawczym?

CEL	FORMA EWALUACJI
Dobre funkcjonowanie uczniów w zespole klasowym i na terenie szkoły	Ankieta w klasach na godzinach wychowawczych, analiza SWOT, obserwacja
Kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami	Ankieta, obserwacja bezpośrednia
Kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych	Rozmowy, pogadanki, debaty z wnioskami, anonimowa ankieta
Uświadamianie uczniom możliwości wpływania na swoje życie	Rozmowy, debaty, plenum, ankiety
Przygotowanie uczniów do dalszego kształcenia	Dyskusja, diagnozy edukacyjne, egzamin gimnazjalny, śledzenie losów absolwentów
Dobra współpraca z rodzicami	Ankieta dla rodziców, dyskusja z wnioskami

Podsumowanie i wnioski do pracy - 2025/2026:

- Działania zaplanowane w programie profilaktyczno- wychowawczym szkoły dobrze wpisują się w bieżące rozporządzenia MEN, prawo oświatowe oraz priorytety MEN.
- W celu diagnozy sytuacji środowiska uczniów, należy na początku każdego nowego roku szkolnego przeprowadzać ankiety badające czynniki ryzyka i chroniące. Wyniki ankiety wyznaczają kierunek działań profilaktyczno- wychowawczych.
- Wśród priorytetów na bieżący rok są:
 - Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego oraz poczucia sprawczości,
 - Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych
 - Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
 - Propagowanie edukacji prozdrowotna w szkole w tym, kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy
- Dostosowywać wymagania edukacyjne dla uczniów z trudnościami w nauce, uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniów o nieadekwatnych osiągnięciach w stosunku do swoich możliwości. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce
- Wspieranie uczniów z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego
- Realizować różnorodne działania promocją zdrowego trybu życia, **wsparciem w kryzysach psychicznych, osamotnieniem, motywacją, pokonywaniem stresu, tematyką depresji, cyberprzemocy oraz przemocy rówieśniczej,**

- Podczas roku szkolnego należy dokonywać wnikliwej analizy stanu psychicznego, motywacji i zachowań uczniów w grupie poprzez np. ankietowanie, badania socjometryczne, poprzez obserwacje, rozmowy z uczniami i rodzicami. Budować **atmosferę wzajemnego zaufania oraz szacunku w relacji uczeń-nauczyciel**.
- Przeprowadzenie zajęć w klasach z zakresu udzielania pierwszej pomocy,
- Należy zintensyfikować **zajęcia grupowe**, mające na celu integrację zespołów klasowych, przekazanie podstawowych zasad mediacji w konfliktach rówieśniczych, kształtowanie empatii, budowanie odpowiedzialności za budowanie pozytywnego klimatu
- Rozwijać umiejętności społeczne i komunikacyjne w celu budowania prawidłowych relacji z rówieśnikami oraz budowania poczucia własnej wartości i wiary w siebie.
- Kontynuować działania skierowane do uczniów dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu oraz kultury komunikacji w sieci.
- Współpracować z rodzicami w celu zwiększania ich umiejętności wychowawczych w sytuacjach uzależnienia od komputera oraz sposobach zabezpieczania dostępu do niepożądanych treści i stron internetowych.
- Należy stale monitorować i weryfikować poziom zagrożenia eksperymentowaniem środkami psychoaktywnymi.
- Należy stale pogłębiać wiedzę uczniów z zakresu zagrożeń dotyczących zaburzeń nastroju, zachowań autodestrukcyjnych (np. samookaleczenia), uzależnień behawioralnych, w tym od Internetu, gier, urządzeń telekomunikacyjnych oraz portali społecznościowych.
- Należy edukować uczniów na temat mechanizmu powstawania stresu oraz sposobów radzenia sobie ze stresem egzaminacyjnym.
- Zwrócenie szczególnej uwagi na profilaktykę zaburzeń depresyjnych, wzmocnienie roli doradztwa zawodowego
- Budować wśród uczniów poczucie osiągnięcia swoich celów oraz zaangażowanie w szkolne aktywności np. poprzez organizowanie konkursów, działania promujące talenty, promowanie idei wolontariatu szkolnego i samorządności szkolnej.
- Wdrożenie jednolitych oddziaływań wychowawczych wobec uczniów i klas przejawiających zachowania opozycyjno-buntownicze i/lub nieprzestrzegających obowiązków ucznia oraz panujących w szkole norm i zasad (wobec kadry oraz mienia szkolnego).